

ሮሜ 9:1-33

በዙ ጎዘን የማያቋርጥም ጭንቀት በልቤ አለብኝ ስል በክርስቶስ ሆኜ እውነትን እናገራለሁ፤ አልዋሽምም ሕሊናዬም በመንፈስ ቅዱስ ይመሰክርልኛል። በሥጋ ዘመዶቼ ስለ ሆኑ ስለ ወንድሞቼ ከክርስቶስ ተለይቼ እኔ ራሴ የተረገምሁ እንድሆን አጸልይ ነበርና። እነርሱ እስራኤላውያን ናቸውና፤ ልጅነትና ክብር ኪዳንም የሕግም መሰጠት የመቅደስም ሥርዓት የተስፋውም ቃላት ለእነርሱ ናቸውና፤ ከእነርሱም ክርስቶስ በሥጋ መጣ፤ እርሱም ከሁሉ በላይ ሆኖ ለዘላለም የተባረከ አምላክ ነው፤ አሜን ። (ሮሜ 9:1-5)

ነገር ግን፤ አንተ ሰው ሆይ፤ ለእግዚአብሔር የምትመልስ ማን ነህ? ሥራ ሠራውን፡- ስለ ምን እንዲህ አድርገህ ሠራሽኝ ይለዋልን? ወይም ሽክላ ሠሪ ከአንድ ጭቃ ከፍል አንዱን ዕቃ ለክብር አንዱንም ለውርደት ሊሥራ በጭቃ ላይ ሥልጣን የለውምን? ነገር ግን እግዚአብሔር ቁጣውን ሊያሳይ ኃይሉንም ሊገልጥ ወደ፤ አስቀድሞ ለክብር ባዘጋጃቸው በምሕረት ዕቃዎች ላይ የክብሩን ባለጠግነት ይገልጥ ዘንድ፤ ለጥፋት የተዘጋጁትን የቁጣ ዕቃዎች በብዙ ትዕግሥት ከቻለ፤ እንዴት ነው? የምሕረቱ ዕቃዎችም ከአይሁድ ብቻ አይደሉም፤ ነገር ግን ከአሕዛብ ደግሞ የጠራን እኛ ነን። (9:20-24)

እንግዲህ ምን እንላለን? ጽድቅን ያልተከተሉት አሕዛብ ጽድቅን አገኙ፤ እርሱ ግን ከእምነት የሆነ ጽድቅ ነው፤ እስራኤል ግን የጽድቅን ሕግ እየተከተሉ ወደ ሕግ አልደረሱም። ይህስ ስለ ምንድር ነው? በሥራ እንጂ በእምነት ጽድቅን ስላልተከተሉ ነው፤

እነሆ፤ በጽዮን የእንቅፋት ድንጋይና የማሰናከያ ዓለት እኖራለሁ በእርሱም የሚያምን አያፍርም፤ ተብሎ እንደ ተጻፈ በእንቅፋት ድንጋይ ተሰናክሎ። (ሮሜ 9:30-33)

እግዚአብሔር ተሳሳተን?

ጳውሎስ ስለ ደኅንነት የጀመረውን ትምህርት አቋርጦ በሦስት ምዕራፎች ስለ እስራኤል ሕዝብ ጉዳይ መጻፉ እንግዳ ነገር ይመስላል። ስለ ዶክትሪን (አስተምህሮ) የሚያስተምረውን ምዕራፍ 8ን እንደ ጨረሰ በሕይወት ስለማዛመድ ወደሚናገረው ከምዕራፍ 12-15 ወዳለው ክፍል ለምን በቀጥታ አላለፈም? ሮሜ 9-11 በጥንቃቄ ካጠናነው የእስራኤል ሕዝብ ጉዳይ በድንገት ጣልቃ አለመግባቱን ይገልጥልናል። ጳውሎስ በእምነት ስለ መጽደቅ ላቀረበው ማረጋገጫ ይሄ አስፈላጊ ክፍል ነው።

ጳውሎስ በአይሁዳውያን ዘንድ የሚታየው እንደ ከሃዲ ነበር። አሕዛብን አገልግሏል። ከሙሴ ሕግ ነፃ ስለመውጣትም አስተምሯል። በተለያዩ ምክራቦች ሰብኮ ችግር ተፈጥሯልና በሮም የነበሩት አማኞች የጳውሎስን ዝና መስማታቸው ጥርጥር የለውም። በእነዚህ ምዕራፎች ጳውሎስ ለእስራኤላውያን ያለውን ፍቅርና ለደኅንነታቸው ያለውን ጉጉት አሳይቷል ። ይህንን ያደረገበት በራሱ የግል ምክንያት ሊሆን ይችላል።

ነገር ግን አስተምህሮው ምክንያት ነበረው። ጳውሎስ በሮሜ 8 ላይ አማኝ በኢየሱስ ክርስቶስ የተጠበቀ መሆኑንና የእግዚአብሔርም ምርጫ እንደሚጸና መግቱን አቅርቧል (8:28-30)። ነገር ግን አንዱ፣ «አይሁዳውያንስ? በእግዚአብሔር ተመርጠው ነበር፤ አሁን ግን እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን እየገነባ አይሁድን ቸል ብሏቸዋል። እግዚአብሔር ለእስራኤል የገባውን ተስፋ ጥሎታልን» ብሎ ይጠይቃል። በሌላ አባባል የእግዚአብሔር ባሕርይ አደጋ ላይ የወደቀ ይመስላል። እግዚአብሔር ለአይሁድ ለሰጠው ቃል ኪዳን ታማኝ ካልሆነ፤ ለቤተ ክርስቲያን መታመኑን በምን እናውቃለን?

በምዕራፍ 9 የተገለጠው የእስራኤል መመረጥ አስቀድሞ ሲሆን፤ ምዕራፍ 10 ላይ ደግሞ እስራኤል እግዚአብሔርን

መግፋቷን ያትትና በምዕራፍ 11 ላይ የእስራኤልን የወደፊት የመታደስ ዘመን ይናገራል። በዓለም ላይ ያለፈ፣ የአሁንና የወደፊት ታሪክ ያላት ብቸኛ አገር እስራኤል ነች። ምዕራፍ 9 ላይ ጳውሎስ በምዕራፍ 9 እግዚአብሔር የእስራኤል የኋላ ታሪክ የእግዚአብሔርን በጎ ባሕርያት የሚገልጥ እንደሆነ በመግለጽ በተለይ አራቱን ባሕርያቱን ጠቅሷል፡- ታማኝነቱን (ቁ. 1-13)፣ ጽድቁን (ቁ. 14-18)፣ ፍትሁን (ቁ. 19-29)፣ ጸጋውን (ቁ. 30-33)። በደንብ ካስተዋላችሁ እነዚህ ዋና ዋና ክፍሎች ጳውሎስ ከጠየቃቸው ሦስት ጥያቄዎች ጋር ይጣጣማሉ፡- እነርሱም «በእግዚአብሔር ዘንድ ዐመፃ አለ ወይ?» (ቁ. 14)። «እንግዲህ ስለ ምን እስከ አሁን ድረስ ይነቅፋል?» (ቁ. 19) እና «እንግዲህ ምን እንላለን?» (ቁ. 30)።

1. የእግዚአብሔር ታማኝነት (9:1-13)

ጳውሎስ ከሚያስደስተው ከምዕራፍ 8 ጎዘን ወደ ተሞላው ወደ ምዕራፍ 9 መራመዱ ግልጽ ነው። ክርስቶስን ሲያይ ተደሰተ፤ የጠፋትን እስራኤላውያንን ሲያይ ደግሞ አለቀሰ። እንደ ሙሴ (ዘጸ. 32:30-35) ስለ እስራኤል መዳን ራሱ የተረገመ ይሆን ዘንድ ፈቃደኛ ነበር። ይሄ ጳውሎስ ምን ዓይነት ሰው ነው? ስላልዳኑት ከመንግሥተ ሰማይ መጉደልን እንኳ መረጠ (9:3)፤ ስለጠፋትም ሲል ሲፆል መውረድን ፈቀደ።

ጭብጡ እግዚአብሔር እስራኤልን የመምረጡ ጉዳይ ሲሆን፤ በመጀመሪያ የዳሰሰው የመመረጣቸውን በረከት ነው (ቁ. 4-5)። እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ልጆቹ አድርጎ መርጦአቸዋል (ዘጸ. 4:22-23)። በመገናኛ ድንኳንና በቤተ መቅደስ ክብሩን አሳይቷቸዋል (ዘጸ. 40:34-38፣ 1ኛ ነገ. 8:10-11)። ሙሴ በሲና ተራራ ላይ ያየው ክብር በእስራኤል መካከል ኖረ (ዘጸ. 24:16-17)። እግዚአብሔር ቃል ኪዳንን ለእስራኤል ሰጠ፤ በመጀመሪያ ለአብርሃም፣ ከዚያም ተጨማሪ ቃል ኪዳኖችን ለሙሴና ለዳዊት ሰጠ። ፖለቲካዊ፣ ማኅበራዊና ሃይማኖታዊ ሕይወት የሚያስተዳድር ሕግ የሰጣቸው ሲሆን፤ በታዘዙት

መሠረት እንደሚባርካቸው ዋስትና ነበራቸው። በመገናኛው ድንኳንና በቤተ መቅደስ እንዲያገለግሉት «የእግዚአብሔርን አገልግሎት» ሰጣቸው። የተስፋ ቃልንና አባቶችን ሰጣቸው። የዚህ ሁሉ በረከት ዓላማ ኢየሱስ ክርስቶስ በእነርሱ በኩል ወደ ዓለም እንዲመጣ ነው። (ቁ. 5 ኢየሱስ አምላክ መሆኑን እንደሚያስረዝጥ አስታውሱ።) እነዚህ ሁሉ በረከቶች ለእስራኤል በነፃ የተሰጡ ሲሆን፤ ለሌሎች አሕዛብ ግን አልተሰጡም ነበር።

እነዚህ ሁሉ በረከቶች ቢኖሩም እስራኤል ግን አልተሳካላትም። መሢሐ በመጣ ጊዜ እስራኤላውያን ገፉት፤ ሰቀሉትም። ጳውሎስ ራሱ አሳዳጅ ስለነበረ፤ ይህን ከእርሱ በተሻለ መልኩ የሚያውቅ አይኖርም። የእስራኤል መውደቅ የእግዚአብሔርን ቃል ይሽራልን? መልሱ «በፍጹም! የሚል ነው። ሰዎች በቃሉ ላይ የፈለጋቸውን ቢያደርጉም፤ እግዚአብሔር ግን ታማኝ ነው»። በዚህ ስፍራ ጳውሎስ የእስራኤልን የመመረጥ ምክንያት ያብራራል።

ሀ) በሥጋ የዘር ሐረግ አልነበረም (9:6-10) - በሮሜ 2:25-29 እንዳየነው፤ በሥጋ የአብርሃም ዘር በሆኑና በመንፈስ የአብርሃም ልጆች በሆኑት መካከል ልዩነት እንዳለ አይተናል። አብርሃም ሁለት ልጆች ነበሩት፤ እስማኤልና (ከአጋር) ይስሐቅ (ከሣራ)። እስማኤል የበኩር ልጅ ስለሆነ፤ መመረጥ ነበረበት። ነገር ግን እግዚአብሔር የመረጠው ይስሐቅን ነበረ። ይስሐቅና ርብቃ ዔሣውና ያዕቆብ የተባሉ ሁለት መንትያ ልጆች ነበሯት። የመጀመሪያ ልጅ በመሆኑ ዔሣው መመረጥ ሲገባው፤ እግዚአብሔር የመረጠው ግን ያዕቆብን ነበረ። በተለይ ዔሣውና ያዕቆብ እንደ ይስሐቅና እስማኤል የተወለዱት ከሁለት እናቶች ሳይሆን፤ የአንድ እናት የአንድ አባት ልጆች ነበሩ። የእግዚአብሔር ምርጫ በሚታይ ነገር ላይ የተመሠረተ አይደለም። ስለዚህ የአብርሃም የሥጋ ዘር የሆኑት እስራኤላውያን የእግዚአብሔርን ቃል ቢገፉ፤ የእግዚአብሔርን ምርጫ ከንቱ አያደርገውም።

ለ) በሰው ጥረት አይደለም (9:11-13) - ሕፃናቱ ከመወለዳቸው አስቀድሞ እግዚአብሔር ያዕቆብን መረጠ። ልጆቹ በጎ ወይም ክፉ አላደረጉም፤ የእግዚአብሔር ምርጫ በባሕርያቸው ወይም በፀባያቸው ላይ የተመረኮዘ አልነበረም። ቁጥር 13 ከሚልክያስ 1:2-3 የተወሰደ ሲሆን፤ የሚያወሳውም ስለ እስራኤልና ስለ ኤዶም ነው እንጂ ስለ ኃጢአተኛ ግለሰቦች አይደለም። ዮሐ. 3:16 እንደሚያመለክተው እርሱ ኃጢአተኞችን ይወዳል። ምንባቡ የሚናገረው ስለ አንድ አገር መመረጥ እንጂ ስለ ግለሰቦች አይደለም። እግዚአብሔር እስራኤልን የመረጠው በሰው ጥረት ላይ ተመሥርቶ ስላልነበረ፤ አለመታዘዛቸው የእግዚአብሔርን የምርጫ ዓላማ ከንቱ አያደርገውም። ሕዝቡ ታማኞች ባይሆኑም እንኳ እግዚአብሔር ታማኝ ነው።

2. የእግዚአብሔር ጽድቅ (9:14-18)

እግዚአብሔር አንዱን መርጦ ሌላውን መተዉ ዐመፀኛ መሆኑን የሚያመለክት ይመስላል። «በእግዚአብሔር ዘንድ ዐመፃ አለ ወይ?» ብሎ ጳውሎስ ጠይቋል። ራሱ «አይደለም» ብሎ መልስ ይሰጣል። ቅዱስ እግዚአብሔር ዐመፅ ያደርጋል ማለት የማይታሰብ ነገር ነው። ምርጫ የጸጋ ጉዳይ ነው። እግዚአብሔር ነገርን ሁሉ እንደ ጽድቃችን ቢሰጠን ኖሮ፤ ማንም አይድንም ነበር። ጳውሎስ ዘጸአት 33:19 ጠቅሶ የእግዚአብሔር ምሕረትና ርኅራኄ የሚቀጥሉት እንደ ሰው ፈቃድ ሳይሆን፤ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ መሆኑን አሳይቷል። ሁላችንም ምሕረት ሳይሆን፤ ፍርድ የተገባን ነበርን። ዘጸአት 33 የሚናገረው ሙሴ በተራራው ላይ ሕግጋተ እግዚአብሔርን ሲቀበል እስራኤላውያን ስለማመንዘራቸው ነው። ሕዝብ ሁሉ መሞት ሲገባቸው፤ እግዚአብሔር የቀሰፈው ግን 3000 ሰዎችን ብቻ ነው። ያልሞቱት ቅዱሳን ስለሆኑ ወይም የሞቱት ከእነርሱ የባሉ ክፉና ርኩሳን ስለሆኑ ሳይሆን፤ በምሕረቱና በጸጋው ነው።

ጳውሎስ ዘጸአት 9:16 በመጥቀስ ፈርዖንን እንደ ምሳሌ አቅርቧል። ሙሴ አይሁድ ነበር፤ ፈርዖን ደግሞ አረማቂ፤ ነገር

ግን ሁለቱም ኃጢአተኞች ነበሩ። ሁለቱም ነፍሰ ገዳዮች ነበሩ። ሁለቱም የእግዚአብሔርን ተአምራት አይተዋል። ሙሴ ሲድን፣ ፈርዖን ግን ጠፋ። እግዚአብሔር ፈርዖንን ያስነሣው ክብሩንና ኃይሉን ሊገልጥ ነው። ሙሴን ደግሞ የማረው ሕዝቡን እስራኤልን ነፃ እንዲያወጣ ነው። ፈርዖን ገዥ ነው፣ ሙሴ ደግሞ ባሪያ ነበር። ነገር ግን የእግዚአብሔርን ምሕረትና ርኅራኄ የተለማመደው ሙሴ ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔር እንዲህ እንዲሆን ፈቀደ። እግዚአብሔር ሉዓላዊ ስለሆነ በሥራውና በአደራረጉ እንደ ፈቀዱና እንደ ዓላማው ያደርጋል። ነገሩ የጽድቅ ጉዳይ ሳይሆን፣ ልዑል የሆነው የእግዚአብሔር ፈቃድ ጉዳይ ነው።

እግዚአብሔር ቅዱስ ነውና ኃጢአትን ሊቀጣ ይገባዋል። ነገር ግን እግዚአብሔር አፍቃሪና ኃጢአተኞችን ለማዳን መሻት ያለው አምላክ ነው። ሰው ሁሉ ቢድን፣ ቅድስናውን መካዱ ነው፤ ሰው ሁሉ ቢጠፋ ደግሞ፣ ፍቅሩን ሊክድ ነው። መፍትሔው የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ምርጫ ነው።

አንድ ጊዜ አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ሴሚናሪ ፕሮፌሰር እንዲህ አለኝ፡ «የእግዚአብሔርን ምርጫ ለማብራራት ስትሞክር፣ አእምሮህን ታጣለህ፤ ብትክደው ደግሞ፣ ነፍስህን ታጣለህ!»

እግዚአብሔር እስራኤልን መርጦ ግብፅን ኮነን፣ ሉዓላዊ፣ ዓላማው ይህ ነበርና። እግዚአብሔር ጻድቅ ስለሆነ፣ ምሕረቱን በምን መንገድ እንደሚሰጥ ማንም ሊጠይቅ አይችልም።

ይህን ክፍል ስንጨርስ ስለ ፈርዖን ልብ «መደንደን» እንነጋገራለን (ቁ. 18)። «የልብ መደንደን» ሂደት ከዘጸአት 7-14 ድረስ 15 ጊዜ ተጠቅሷል። አንዳንድ ጊዜ ፈርዖን ልቡን እንዳደነደነ ተነግሮናል (ዘጸ. 8:15፣19፣32)፣ በሌላ ጊዜ ደግሞ እግዚአብሔር የፈርዖንን ልብ እንዳደነደነ ተጽፎአል (ዘጸ. 9:12፣10:1፣20፣27)። ቃሉን በማወጅና ኃይሉን በመግለጥ ፈርዖን ንስሐ እንዲገባ ዕድል ቢሰጠውም፣ እርሱ ግን እግዚአብሔርን በመቋቋም ልቡን አደነደነ። ችግሩ ያለው በእግዚአብሔር ዘንድ

ሳይሆን፤ በፈርዖን ላይ ነው። በረዶን የሚያቀልጥ የፀሐይ ብርሃን ሸክላን ያደርቃል። እግዚአብሔር ፈርዖንን በንስሐ ገብቶ እንዲያምን ዕድል ስለሰጠው፤ እግዚአብሔር ዐመፀኛ አልነበረም።

3. የእግዚአብሔር ፍትሕ (9:19-29)

የእግዚአብሔር ሉዓላዊነት ሌላ ችግር የሚፈጥር ይመስላል። «እግዚአብሔር ሉዓላዊ ከሆነ፤ ማን ሊቋቋመው ይችላል? የሚቋቋመው ካለ ደግሞ እንዴት ሊጻኝ ይችላል?» ይህ እግዚአብሔር በሰው ዘር ታሪክ ውስጥ ስለ ፍትሐዊ አሠራሩ የሚጠየቅ የቆየ ጥያቄ ነው።

በቺካጎ ጎዳና በራሪ መንፈሳዊ ወረቀቶችን ስበትን የሆነውን አስታውሳለሁ። አብዛኛዎቹ ሰዎች ትራክቶችን በምሥጋና የተቀበሉኝ ሲሆን፤ አንዱ ግን ጭምድድ አድርጎ የውኃ አሽንዳ ውስጥ ወረወረው። የትራክቱ ስም «እግዚአብሔር እንድታውቃቸው የሚፈልገው አራት ነገሮች» የሚል ነበር።

ሰውየው፤ «እግዚአብሔር እንዲያውቃቸው የምፈልገው ጥቂት ነገሮች አሉ» አለ። «በዚህ ዓለም ለምን ብዙ ጎዘንና ሰቆቃ ኖረ? ሀብታሞች በነጻነት ሲመላለሱ ምስኪኖች ለምን ይሠቃያሉ?» ብሎ በንቀት ገላመጠኝና፤ «እግዚአብሔር አለ ብለህ አትንገረኝ! እግዚአብሔር ካለ በዓለም ላይ ከኖሩ ኃጢአተኞች ትልቁ እርሱ ነው!» አለና በንቀት ጀርባውን ሰጥቶኝ ከሕዝቡ ጋር ተቀላቀለ።

እግዚአብሔር በባሕርይው ፍጹም እንደሆነ እናውቃለን። «የምድር ሁሉ ፈራጅ በቅን ፍርድ አይፈርድምን?» (ዘፍጥ. 18:25) እግዚአብሔር ዓመፅን ሲያደርግ ወይም ዐመፀኛ ዓላማና ፈቃድ እንዳለው ፈጽሞ የማይታሰብ ነው። አንዳንድ ጊዜ ግን እንዲህ የሚያደርግ ይመስላል። ለሙሴ ምሕረትን አደረገ፤ በፈርዖን ላይ ግን ፈረደበት። ይህ ትክክል ነውን? እስራኤልን መረጠ፤ ሌሎችን አሕዛብ ተዋቸው። ይህ ልክ ነውን? ጳውሎስ ለዚህ ክስ ሦስት መልሶችን ሰጥቷል።

ሀ) ለእግዚአብሔር የምንመልስ እኛ ማን ነን? (9:19-21)- ይህ ሥነ - አመክንዮአዊ ነው። እግዚአብሔር ሠሪያችን ከሆነ፤ እኛ ደግሞ ሽክላዎች ነን። እግዚአብሔር ከእኛ ይልቅ ጥበበኛ ስለሆነ፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ልናርም ወይም ልንቋቋም መሞከራችን ሞኝነት ነው። (የዚህ ምንባብ ማጣቃሻ ኢሳ. 45:9 ነው።) ሽክላ ሕይወት የለውም፤ በሠራው እጅም ላይ ተጽዕኖ ማሳደር አይችልም። ስሜት፤ እውቀትና ፈቃድ ስላለን ከፈለግን እግዚአብሔርን ልንቃወመው እንችላለን። (ኤርምያስ 18ን አንብቡ)። ነገር ግን አንድ ሰው ሙሴን ወይም ፈርዖንን እንዲሆን የሚወስነው እግዚአብሔር ነው። ሙሴም ሆነ ፈርዖን እንዲሁም ማንኛውም ሰው ወላጆችን መምረጥ፤ የሚወለድበትን ቦታና ጊዜ መምረጥ ወይም ምን ዓይነት ቁመና እንደሚኖረው መምረጥ፤ አይችልም። እነዚህ ነገሮች በእግዚአብሔር እጅ መሆናቸውን ማመን አለብን።

ነገር ግን፤ ይህ መሆኑ ከተጠያቂነት አያድነንም። ፈርዖን ስለ እውነተኛው አምላክ የመማር ትልቅ ዕድል ነበረው። ነገር ግን ማመፅ ፈለገ። ጳውሎስ ይህንን እውነት የጠቀሰው የሚያስተምረው ጭብጥ መለኮታዊ ሉዓላዊነት እንጂ የሰው ተጠያቂነት ስለሆነ አይደለም። ውስኑ አእምሮአችን ሁለቱንም በሙላት ባይረዳም፤ አንዱ ሌላኛውን አይክድም።

ለ) እግዚአብሔር የራሱ ዓላማ አለው (9:22-24)- እግዚአብሔር እንደ ፈርዖን ያለውን ጨካኝ እያየ ይደሰታል ማለት አይደለም። እግዚአብሔር ለሙሴ «የሕዝቤን መከራ በእውነት አየሁ. . . ጨክታቸውን ሰማሁ ሥቃያቸውን አውቃለሁ» (ዘጸ. 3:7) አለው። ይህ የሚያመለክተው እግዚአብሔር ለፈርዖን ዕድል መስጠቱን ነው (2ኛ ጴጥ. 3:9)። በቁጥር 22 ላይ እግዚአብሔር ፈርዖንን የቁጣ ዕቃ አድርጎ አልመረጠውም። እግዚአብሔር ሰዎችን የሚያዘጋጃቸው ለክብር ነው (ቁ. 23)። ነገር ግን ኃጢአተኞች ራሳቸውን ለፍርድ ያዘጋጃሉ። በሙሴና በአስራኤል እግዚአብሔር የምሕረቱን ባለጠግነት ገለጠ። በፈርዖንና በግብፅ ላይ ደግሞ ኃይሉንና

ቁጣውን ገለጠ። ማናቸውም ምሕረት የተገባቸው ስላልሆኑ፤ እግዚአብሔር በዐመፅ ሊከሰስ አይችልም።

በፍጻሜውም የእግዚአብሔር ዓላማው በቤተ ክርስቲያኑ አይሁድንና አሕዛብን (ቁ. 24) ለመፍጠር ነው። ዛሬ አማኞች በእግዚአብሔር ጸጋ «የምሕረት ዕቃዎች» ሆነው ለክብር እየተዘጋጁ ሲሆን፤ ይህም እውነት ሮሜ 8:29-30 ያለውን ክፍል ያስታውሳል።

ሐ) ይህ ሁሉ በትንቢት ተነግሯል (9:25-29)- በመጀመሪያ ጳውሎስ ሆሴዕ 2:23ን ጠቅሶ፤ እግዚአብሔር አይሁድን ትቶ አሕዛብን እንደሚጠራ ያውጃል። ቀጥሎ ሆሴዕ 1:10ን አጣቅሶ፤ እነዚህ አዲስ ሕዝቦች የእግዚአብሔር ሕዝብ እና «የሕያው እግዚአብሔር ልጆች» ተብለው እንደሚጠሩ ያረጋግጣል። ኢሳይያስ 10:22-23ን ጠቅሶ፤ አብዛኛው እስራኤላዊ ፍርድን እንደሚቀበል ቅሬታዎቹ ግን እንደሚድኑ ያሳያል። ቁጥር 28 ምናልባትም የሚናገረው እግዚአብሔር በእስራኤል ላይ ስደትንና ፍርድን ስለሚፈጸምበት ስለ መከራው ዘመን ይመስላል። ቅሬታዎች ብቻ ናቸው ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ምድር ሲመለስ ወደ መንግሥቱ የሚገቡት። ነገር ግን ዛሬ ከዚህ የምንማረው ነገር ግልጽ ነው። የሚያምኑት በጣም ጥቂት አይሁድ ብቻ ሲሆኑ፤ እነርሱም ከአሕዛብ ጋር «በእግዚአብሔር የተጠሩ» (ቁ. 24) ይባላሉ። የመጨረሻው ጥቅስ ከኢሳይያስ 1:9 የሚያወሳ ሲሆን፤ አጽንኦት የሚሰጠው የሚያምኑትን ቅሬታዎች በሚያድነው እግዚአብሔር ጸጋ ላይ ነው።

አሁን ታዲያ፤ ይህ ሁሉ የሚያስረግጠው ምንድን ነው? እግዚአብሔር አንዳንዶቹን አድኖ በሌሎቹ ላይ መፍረዱ ዐመፀኛ አያደርገውም፤ በብሉይ ኪዳን ከዘመናት በፊት የተነገሩትን ትንቢቶች ወደ ፍጻሜ እያመጣ ነውና። ቃሉን ባይጠብቅ ኖሮ ዐመፀኛ ይሆን ነበር። እነዚህ ትንቢቶች እንደሚያሳዩት የእግዚአብሔር ምርጫ አሕዛብ እንዲድኑ አስችሎአቸዋል። ይህ የእግዚአብሔር ጸጋ ነው። ከግብጽ ባርነት ነፃ በወጡበት ጊዜ እግዚአብሔር አሕዛብን ትቶ አይሁድን የመረጠው፤ በአይሁድ

በኩል አሕዛብን ለማዳን ነው። የእስራኤል ሕዝብ ፈቃዱን ተቃወሙ፤ ይህ ግን ዓላማውን እንዲያጥፍ አላደረገም። የአይሁድ ቅሬታዎች አመኑ፤ የእግዚአብሔርም ቃል ተፈጸመ።

እስካሁን፤ ጳውሎስ የእግዚአብሔርን ታማኝነት፤ ጽድቅና ፍትሐዊነት በማሳየት የእግዚአብሔርን ባሕርይ ትክክለኝነቱን እንደሚገልጽ እያስረዳ ነው። እስራኤላውያን ባይቀበሉም፤ የእግዚአብሔርን ምርጫ ሊገቱት አልቻሉም። ነገር ግን እርሱ ለባሕርይውና ለዓላማው እውነተኛ መሆኑን አረጋገጠ እንጂ።

4. የእግዚአብሔር ጸጋ (9:30-33)

ጳውሎስ በመቀጠል ከመለኮታዊ ሉዓላዊነት ወደ ሰው ተጠያቂነት አመራ። ጳውሎስ «የተመረጡና» «ያልተመረጡ» ከማለት ይልቅ በእምነት ላይ አጽንኦት መስጠቱን አስተውሉ። እዚህ ላይ የተምታታ ነገር ያለ ይመስላል- አይሁድ ጽድቅን ፈለጉ ነገር ግን አላገኙም። አሕዛብ ግን ሳይፈልጉት አገኙት! ምክንያቱም ምንድን ነው? እስራኤላውያን መዳን የፈለጉት በሥራ እንጂ በእምነት ስላልነበረ ነው። «በጸጋ የሚገኝን ጽድቅ» ተቃውመው «በሕግ ጽድቅ» እግዚአብሔርን ሊያስደስቱ ፈለጉ። አሕዛብ ለመዳን እንደ እስራኤላውያን መሆን እንዳለባቸው አይሁዳውያን ቆጠሩ። ነገር ግን አይሁድ ለመዳን ዝቅ ብለው እንደ አሕዛብ መሆን አላባቸው። «ልዩነት የለምና፤ ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋል የእግዚአብሔርም ክብር ጉድሎአቸዋል» (ሮሜ 3:22-23)። የተሰጣቸውን ዕድል ወደ ክርስቶስ እንዲመራቸው በማድረግ ፈንታ (ሮሜ 9:1-5)፤ ክርስቶስን ምትክ አድርገው ተጠቀሙበት።

ነገር ግን የእግዚአብሔርን ጸጋ ካየን፤ የእስራኤል አለማመን የአሕዛብ መዳን ሆነ! የጳውሎስ የመጨረሻው ጥቅስ የተወሰደው ከኢሳይያስ 28:16 ነው። ይህም ክርስቶስ የደገነነት ዓለት መሆኑን ይናገራል [መዝ. (118):22 ይመልከቱ።] እግዚአብሔር ክርስቶስ የመሠረት ድንጋይ እንዲሆን ሰጠን። ነገር ግን እስራኤል አልተቀበለውምና የማሰናከያ ዓለት ሆነ። በዚህ ዓለት ላይ «በመቆም» ፋንታ እስራኤል ወደቀች (ሮሜ 11:11)፤ ነገር

ግን እንደምናየው ውድቀታቸው አሕዛብ በእግዚአብሔር ጸጋ እንዲድኑ አስቻለ።

ምን ዓይነት ጽድቅ እንደምንሻ መወሰን አለብን። ለመዳን በሥራችንና በባሕርያችን ነው የምንመካው ወይስ በክርስቶስ ብቻ ነው የምንታመነው? እግዚአብሔር ሰዎችን በአወላለዳቸው ወይም በባሕርያቸው ላይ ተመርኩዞ አያድናቸውም። «በእምነት አማካኝነት በጸጋው» (ኤፌ. 2:8-9) ያድናቸዋል። ጥያቄው ከእግዚአብሔር ምርጦች መካከል መሆን ያለመሆናችን አይደለም። ይህ በእግዚአብሔር ብቻ የሚታወቅ ምስጢር ነው። እርሱ ደኅንነትን በእምነት ሰጥቶናል። ይህም ዕድል የተሰጠው «ለሚፈልግ» ሁሉ ነው (ራእ. 22:17)። በክርስቶስ ካመንን በኋላ ከተመረጡት መሃል ለመሆናችን ምስክርና ማስረጃ ይኖረናል (ኤፌ. 1:4-14፣ 1ኛ ተሰ. 1:1-10)። በመጀመሪያ ግን በእርሱ ታምነን የመንግሥተ ሰማያትን ዋስትና የሚሰጠውን ጽድቁን በእምነት መቀበል ያሻናል።

ከመለኮታዊ ሉዓላዊነት ከሰው ተጠያቂነት ጋር የተያያዙ ብዙ ምስጢሮች መኖራቸውን ማንም አይክድም። ሁለቱም ከእግዚአብሔር ስለሚመጡና የዕቅዱም አካል ስለሆኑ፣ ከሁለቱ አንዱን እንድንመርጥ እግዚአብሔር ጠይቆን አያውቅም። እርስ በርሳቸው አይመካከሩም፣ ይተጋግዛሉ እንጂ። ሁለቱ ባንድ ላይ እንዴት እንደሚጓዙ አለመረዳታችን አብረው የመሄዳቸውን እውነት አይቃረንም። አንድ ሰው ቻርልስ ስፐርጀንን እንዴት አድርጎ መለኮታዊ ሉዓላዊነትንና የሰውን ተጠያቂነት እንደሚያስታርቅ ቢጠይቀው፣ «በጭራሽ ወዳጆችን ለማስታረቅ አልሞክርም!» ሲል መልሶሰታል።

ነገር ግን የዚህ ምዕራፍ ጣልቃ መግባት ግልጽ ነው። ይህም የእስራኤል ክርስቶስን አለመቀበል የእግዚአብሔርን ታማኝነት አያስቀርም። ሮሜ 9 ሮሜ 8ን አይሸርም። እግዚአብሔር አሁንም ታማኝ፣ ጽድቅ፣ ትክክልና ቸር ሲሆን፣ ዓላማውንና ቃል ኪዳንን እንደሚፈጽም ልንታመንበት እንችላለን።

ሮሜ 10:1-21

ወንድሞች ሆይ፤ የልቤ በጎ ፈቃድና ስለ እስራኤል ወደ እግዚአብሔር ልመናዬ እንዲድኑ ነው። በእውቀት አይቅኑ እንጂ ለእግዚአብሔር እንዲቀኑ እመሰክርላቸዋለሁና። የእግዚአብሔርን ጽድቅ ሳያውቁ የራሳቸውንም ጽድቅ ሊያቆሙ ሲፈልጉ፤ ለእግዚአብሔር ጽድቅ አልተገዙም። የሚያምኑ ሁሉ ይጸድቁ ዘንድ ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነውና።

ሙሴ ከሕግ የሆነውን ጽድቅ የሚያደርገው ሰው በእርሱ በሕይወት እንዲኖር ጽፎአልና።

ኢየሱስ ጌታ እንደሆነ በአፍህ ብትመሰክር እግዚአብሔርም ከሙታን እንዳነሣው በልብህ ብታምን ትድናለህና፤ ሰው በልቡ አምኖ ይጸድቃልና በአፉም መስክሮ ይድናልና። መጽሐፍ፡- በእርሱ የሚያምን ሁሉ አያፍርም ይላልና። በአይሁዳዊና በግሪክ ሰው መካከል ልዩነት የለምና፤ አንዱ ጌታ የሁሉ ጌታ ነውና፤ ለሚጠሩትም ሁሉ ባለ ጠጋ ነው፤ የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናልና።

እንግዲህ ያላመኑበትን እንዴት አድርገው ይጠሩታል? ባልሰሙትስ እንዴት ያምናሉ? ያለ ሰባኪስ እንዴት ይሰማሉ? መልካሙን የምሥራች የሚያወሩ እግሮቻቸው እንዴት ያማሩ ናቸው ተብሎ እንደ ተጻፈ ካልተላኩ እንዴት ይሰብካሉ?

የተዛባ ጽድቅ

የዚህ ምዕራፍ ጭብጥ እስራኤል አሁን እግዚአብሔርን የመግፋቷ ጉዳይ ነው። ጳውሎስ ከመለኮታዊ ሉዓላዊነት (ምዕራፍ 9) ወደ ሰው ተጠያቂነት ያመራል። ባለፈው ምዕራፍ (ሮሜ 9:30-33) የጽድቅን ጭብጥ ካስተዋወቀ በኋላ የእስራኤልን የእምቢታ ሦስት ገጽታዎች ያብራራል።

1. ያልተቀበሉበት ምክንያት (10:1-13)

እስራኤል እንደ ሕዝብ የመሢሁን መምጣት በጉጉት እየጠበቁ ሊቀበሉት የተዘጋጁ እንደነበሩ አድርጋችሁ ታስቡ ይሆናል። ለዘመናት የብሉይ ኪዳን ትንቢቶችን ያውቃሉ፤ ሕጉንም ሲሠሩበት ኖረዋል፤ እርሱም ወደ ክርስቶስ እንዲመራቸው የተሰጠ እንደ «ሥራ መሪ» ነበር (ገላ. 3:24)። እግዚአብሔር ሕዝቡን ሊያዘጋጅ ፈልጓል፤ ነገር ግን ኢየሱስ ክርስቶስ በመጣ ጊዜ አልተቀበሉትም። «የእርሱ ወደ ሆነው መጣ፤ የዝወገኖቹም አልተቀበሉትም» (ዮሐንስ 1:11)። እርግጥ ነው፤ መምጣቱን ሲጠባበቁ የነበሩት ቅሬታዎች ነበሩ፤ ለምሳሌ ስምዖንና ሐና (ሉቃስ 2:25-38)፤ ነገር ግን አብዛኛው ሕዝብ ክርስቶስ ሲመጣ ዝግጁ አልነበረም።

ይህን አሳዛኝ ነገር እንዴት መግለጽ እንችላለን? እስራኤላውያን መሢሁን ያልተቀበሉበትን ብዙ ምክንያቶች ጳውሎስ አቅርቧል።

ሀ) ደኅንነት እንደሚያስፈልጋቸው አልተሰማቸውም (10:1) - ጳውሎስ ከሕዝቡ ጋር ተስማምቶ ወንጌልን ተቃውሞ ኢየሱስን እንደ አታላይ የቆጠረበት ጊዜ ነበር። እስራኤላውያን ደኅንነት የሚያስፈልጋቸው አይሁድ ሳይሆኑ አሕዛብ ብቻ እንደሆኑ ቆጠሩ። በብዙ ምሳሌዎቹ እነዚህን የተሳሳቱ አሳቦች ኢየሱስ አንድ በአንድ አንሥቶአቸዋል። ታላቁ ወንድም (ሉቃስ 15:11-32) እና ፈሪሳዊው (ሉቃስ 18:9-14) ሁለት ምሳሌዎች ናቸው። እስራኤላውያን ከሮም ነፃ የሚወጡበት የፖለቲካ አርነት

ቢፈልጉም፤ መንፈሳዊ ደኅንነት እንደሚያስፈልጋቸው ግን አልተረዱም ነበር።

ለ) ለእግዚአብሔር ይቀኑ ነበር (10:2)- እስራኤላውያን ከባቢሎን ምርኮ መልስ ከጣዎት አምልኮ ተፈውሰው ነበር። በምኩራብና በቤተ መቅደስ እውነተኛው አምላክ ይመለከና ይገለግል ነበር። እውነተኛው ሕግ በትምህርት ይሰጥ ነበር። አይሁድ ከቅናታቸው የተነሣ «የእግዚአብሔርን ሕግ አሻሽለው» የራሳቸውን ትውፊት በማክል ከሕጉ ጋር እኩል አደረጓቸው። ጳውሎስ ለሕግና ለትውፊት ቀናተኛ ነበር (የሐዋ. 26:1-11፤ ገላ. 1:13-14)

ቅናታቸው ግን በእውቀት ላይ የተመሠረተ አልነበረም፤ ብርሃን የሌለበት ሙቀት ነበረ። ዛሬም ብዙ የሃይማኖት ሰዎች ተመሳሳይ ስሕተት ይፈጽማሉ። መልካም ሥራቸውና መንፈሳዊ ድርጊታቸው ከመዳን እንደሚያርቋቸው ሳይገነዘቡ፤ ደኅንነት የሚሰጧቸው ይመስላቸዋል። በእርግጥ አብዛኛዎቹ ቅንና የተሰጡ ናቸው፤ ነገር ግን ቅንነትና መሰጠት ነፍስን አያድንም። «ይህም የሕግን ሥራ በመሥራት ሥጋ የለበሰ ሁሉ በእርሱ ፊት ስለማይጸድቅ ነው» (ሮሜ 3:20)።

ሐ) ኩፋና ራሳቸውን ያጸደቁ ነበሩ (10:3) - ስላልሰሙ ሳይሆን፤ ለመማር ባለመፍቀዳቸው፤ እስራኤላውያን ስለ እግዚአብሔር ጽድቅ የማያውቁ ነበሩ። ዕድል ከማጣት የሚመጣ አለማወቅ ቢኖርም፤ እስራኤላውያን ግን ለመዳን በጣም ብዙ ዕድል ነበራቸው። በራሳቸው እልክኝነት የመጣ እውነትን የመቃወም ባሕርይ ኖሮባቸው ለእግዚአብሔር አይዝቱም። በመልካም ሥራቸውና በጽድቃቸው ስለታመኑ፤ ኃጢአተኝነታቸውን አምነው አዳኙን አልታመኑበትም። ጌታን ከመገናኘቱ በፊት ጳውሎስም ተመሳሳይ ስሕተት ፈጽሟል (ፊልጵ. 3:1-11)።

ሮበርት ሙሬይ ማክቼኒ የተባለ አንድ የእግዚአብሔር ሰው፤ መንፈሳዊ ጽሑፎችን ሲያድል በጥሩ ሁኔታ ልብስ ለለበሰች ሴት

ሰጣት። ሴትየዋም በንቀት አየችውና፤ «ጌታው፤ ማን እንደሆነኩ አታውቅም!» አለችው።

እርሱም በእርጋታ፤ «የእኔ እመቤት፤ የፍርድ ቀን መጥቷል፤ በዚያ ቀን ማንነትዎ ዋጋ የለውም!» አላት።

መ) የራሳቸውን ሕግ አልተገነዘቡም (10:4-13) - የአይሁድ እምነት የሚጠቁመው የመሢሐን መምጣት፤ መሥዋዕቶቻቸውን፤ ክህነትን፤ የቤተ መቅደስ አገልግሎትን፤ የሃይማኖት ሥርዓትን እና ቃል ኪዳንን ነው። ሕጋቸው ኃጢአተኛ መሆናቸውንና አዳኝ እንደሚያስፈልጋቸው ነግሮአቸዋል። ሕጉ ወደ ክርስቶስ እንዲያመጣቸው ከመጽሐፍ ይልቅ (ገላ. 3:24) ሕግን እያመለከቱ አዳኙን አልተቀበሉትም። ሕግ መንገድ ጠቋሚ ምልክት ነበረ። ነገር ግን ወደ ፍጻሜ አያደርሳቸውም። ሕግ ጽድቅን ወደሚሰጥ አዳኝ ይመራል እንጂ ጽድቅን አይሰጥም።

ክርስቶስ «የሕግ ፍጻሜ ነው»፤ በሞቱና በትንሣኤው ለሚያምኑበት የሕግን አገልግሎት ቋጭቷልና። ክርስቲያኖችን በተመለከተ ሕግ ተፈጽሟል። የሕግ ጽድቅ በአማኝ ውስጥ የተፈጸመው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ነው (ሮሜ 8:4)፤ ነገር ግን የሕግ ገዢነቱ አክትሟል (ኤፌ. 2:15 እና ቆላ. 2:14ን ይመልከቱ።) «ከጸጋ በታች እንጂ ከሕግ በታች አይደላችሁምና» (ሮሜ 6:14)።

አንባቢዎቹ የራሳቸውን ሕግ በቅጡ እንዳልተገነዘቡት ለማስረዳት ጳውሎስ ከብሉይ ኪዳን ጠቀሰላቸው። በዘሌዋውያን 18:5 ብትታዘዙ፤ ትኖራላችሁ የሚለውን የሕግን ዓላማ በመጥቀስ ጀመረ።

«ታዝዘናል እኮ!» ብለው ይሟገታሉ።

ጳውሎስ ሲመልስም፤ «በውጫዊ ሥርዓት ታዝዛችሁ ይሆናል፤ ነገር ግን በልባችሁ አላመናችሁበትም» ብሎ ይመልሳል። ቀጥሎ ዘዳግም 30:12-14ን ጠቅሶ ለምንባቡ ጥልቅ

መንፈሳዊ ትርጓሜ ሰጠ። የሙሴ መልእክት ፍሬ ነገር «ትእዛዝ» (ዘዳግ. 30:11) ሲሆን፤ የሚያመለክተውም የእግዚአብሔርን ቃል ነው። በዚህ ክፍል እስራኤላውያን ሕግ እንደተብራራላቸውና ከአጠገባቸውም ስላልራቀ የእግዚአብሔርን ሕግ አለመታዘዝ እንደማይችሉ ገልጸላቸዋል። ሙሴ ሕግን ከልባቸው እንዲቀበሉ ገፋፍቷቸዋል (ዘዳግ. 5:29፤ 6:5-12፤ 13:3 እና 30:6 ይመልከቱ)። በዘዳግም አጽንኦት የተሰጠው ለውስጣዊ (መንፈሳዊው) ነገር ለልብ ነው እንጂ ለውጫዊው የመታዘዝ ሥርዓት አይደለም።

ጳውሎስ የዚህን መንፈሳዊ ተግሣጽ ግንዛቤ አስጨብጦናል። «የትእዛዛት» ወይም «ቃል» ትርጉሙ «ክርስቶስ፤ የእግዚአብሔር ቃል» እንደሆነ አድርጎ አይቶታል። ስለሆነም «ክርስቶስን» «በትእዛዛት» ፋንታ ተክቶታል። የእግዚአብሔር የደኅንነት መንገድ አስቸጋሪና የተወሳሰበ እንዳልሆነም ነግሮናል። ክርስቶስን ለማግኘት ወደ መንግሥተ ሰማይ ወይም ወደ ሙታን መንደር መሄድ የለብንም። እርሱ ያለው አጠገባችን ነው። በሌላ አባባል የክርስቶስን ወንጌል- የእምነትን ቃል ማንም ሰው ማግኘት ይችላል። ኃጢአተኛው ለመዳን አስቸጋሪ ሥራ መሥራት የለበትም። ማድረግ የሚገባው በክርስቶስ ማመን ብቻ ነው። በአይሁድ ከናፍርት ላይ ያለው ቃል የእምነት ቃል ነው። የሚያነቡትና የሚደግሙት ሕግ ወደ ክርስቶስ ያመለክታል።

በዚህ ስፍራ ጳውሎስ ከኢሳይያስ 28:16 ደኅንነት በእምነት መሆኑን ለማሳየት ጠቅሷል። «በእርሱ የሚያምን አያፍርም።» ይህንን ቃል በሮሜ 9:33 ላይ ቀደም ብሎ ጠቅሶታል። በሮሜ 10:9-10 ላይ ደኅንነት በእምነት መሆኑን በግልጽ አስቀምጧል- በልባችን አምነን የእግዚአብሔርን ጽድቅ ተቀብለን የክርስቶስን ጌትነት በግልጽ እና ሳናፍር እንናገራለን።

የጳውሎስ የመጨረሻው ጥቅስ የተወሰደው ከኢዩሌል 2:32 ሲሆን፤ ደኅንነት ለሰው ሁሉ እንደሆነ ይናገራል። «የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናል።» በፍርድ «ልዩነት እንደሌለ» ጳውሎስ

አረጋግጧል (ሮሜ 3:20-23):: አሁን ደግሞ በደኅንነት «ልዩነት እንደሌለ» ያረጋግጣል:: አንድ አይሁድ በሕግ በኩል ልዩ ጽድቅ ከማግኘት ይልቅ እንደኮነናቸው አሕዛብ ኃጢአተኛ ሆኖ ተቆጠረ::

ሙሉው ክፍል የሚያተኩረው «የሕግን ጽድቅ» እና «የእምነት ጽድቅ» በሚመለከት ነው:: ንጽጽሮቹ እንደሚከተለው ተጠቃልለው ቀርበዋል::

የሕግ ጽድቅ

የእምነት ጽድቅ

ለአይሁድ ብቻ

«ለማንም»

በሥራ የተመሠረተ

በእምነት ብቻ የሚገኝ

የራስ ጽድቅ አያድንም

የእግዚአብሔር ጽድቅ
ደኅንነት ያስገኛል

ጌታን ለመታዘዝ ይጥራል

ጌታን ይጣራል

ወደ ትዕቢት ይገፋል

እግዚአብሔርን ያከብራል

ጳውሎስ እስራኤል የእግዚአብሔርን ጽድቅ የገፋችባቸውን ምክንያቶች ካብራራ በኋላ፣ ወደሚቀጥለው የርእሱ ገጽታ ያመራል::

2. ላለመቀበላቸው መፍትሔ (10:14-17)

ይህ ምንባብ ለቤተ ክርስቲያን የሚስዮናዊ መርሐ ግብር ሲውል ይታያል፣ ትክክልም ነው፣ በቀዳሚነት ግን ተፈጻሚነቱ ለእስራኤል ሕዝብ ነው:: የማያምኑ አይሁድ ሊድኑ የሚችሉበት ብቸኛ መንገድ የጌታን ስም በመጥራት ነው:: ከመጥራታቸው በፊት ግን ሊያምኑ ያስፈልጋቸዋል:: ለአይሁድ የደኅንነት መንገድ የናዝሬቱ ኢየሱስ ክርስቶስ በእውነት የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑንና የእስራኤል መሢሕ መሆኑን ማመን ማለት ነው:: እንዲሁም በመሢሐ ሞትና ትንሣኤ ማመን ማለት ነው (ሮሜ 9:9-10):: ነገር ግን በሰሚው ሰው ልብ ውስጥ እምነት የሚፈጥረው እርሱ ስለሆነ ቃሉን መስማት አለባቸው (ቁ. 17)::

ይህ ከሆነ የቃሉ የምሥራች መላክ አለበት። ቃሉን የሚልከው ደግሞ ጌታ ነው። በዚህ ነጥብ ጳውሎስ ቃሉን ለእግዚአብሔር ሲሰብክ እንዴት እንደ ተጠራ እያስታወሰ ሳይሆን አይቀርም (የሐዋ. ሥራ 13:1-3)።

በሮሜ 10:15 ላይ የተጠቀሱት ጥቅሶች ከኢሳይያስ 52:7 እና ናሆም 1:15 ላይ ይገኛሉ። ከናሆም የተጠቀሰው ስለ አሦር መንግሥት መደምሰስ የሚናገር ሲሆን፤ እነርሱ በአይሁድ የተጠሉ ጠላቶቻቸው ነበሩ። ዋና ከተማቸው ነነዌ ስትሆን፤ ከናሆም 150 ዓመታት በፊት እግዚአብሔር ዮናስን የላከበት ክፋት የተሞላች ከተማ ናት። እግዚአብሔር በትዕግሥት ነነዌን የጎበኛት ሲሆን፤ አሁን ግን የፍርድ መምጫው ደርሷል። መልእክተኛ ወደ አይሁድ ይዞ የመጣው ይህንን «የምሥራች» ነው። እግሮቹን የተዋቡ ያደረገለትም የምሥራቹ ነው።

ኢሳይያስ ይህን ትንቢት የተጠቀመበት ክርስቶስ ተመልሶ የክብር መንግሥቱን ሲመሠርት («አምላክሽ ነግሦአል» ኢሳ. 52:7-10ን አንብቡ።) እንደሚፈጸም በማሰብ ነው። እግሮቹ የተዋቡለት መልእክተኛ እግዚአብሔር የእስራኤልን ጠላት እንደ መታና መሢሐ ከኢየሩሳሌም ሆኖ እንደሚገዛ ያውጃል።

ነገር ግን ጳውሎስ ይህን ክፍል ጠቅሶ ለአሁን ጊዜ ተጠቀመበት፡- መልእክተኛው የወንጌል መልእክተኛ ሲሆን፤ የምሥራቹን ዛሬ ወደ እስራኤል ያደርሳል። «ሰላም» የተባለው «እግዚአብሔር ጋር ሰላም» (ሮሜ 5:1) ሲሆን፤ ይህን ሰላም ክርስቶስ በአይሁድና በአሕዛብ መካከል የፈጠረው አካል በሆነችው አንድ ቤተ ክርስቲያን አማካኝነት ነው (ኤፌ. 2:13-17)። ለእስራኤል ክርስቶስን አለመቀበል መፍትሔው የወንጌልን ቃል ሰምቶ በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ነው።

የጳውሎስ ቀጣዩ ጥቅስ የተወሰደው ከኢሳይያስ 53:31፤ ሲሆን፤ ሁሉም የእግዚአብሔርን ቃል የሚቀበሉት እስራኤላውያን ያለመሆናቸውን ያረጋግጣል። ይህ ጥቅስ በብሉይ ኪዳን ስለ መሢሐ ከተነገሩ ትንቢቶች መካከል አንዱ ነው።

የአይሁድ ሊቃውንት ኢሳይያስ 53 ከመሢሐ ይልቅ ለእስራኤል እንደተነገረ ያስባሉ። ነገር ግን ቀደምት መምህራን የሕዝቡን ኃጢአት ተሸክሞ ስለ ሕዝቡ ኃጢአት የሚሠቃየውን መሢሐ እንደሚያመለክት ነው ያዩት (የሐዋ. 8:26-40)። በኢሳይያስ ዘመን የነበሩ ሰዎች ልክ እንደ ዘመናችን ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል አያምኑም ነበር። ዮሐ. 12:37-41 ኢሳይያስ 53:1ን ጠቅሶ ሕዝቡ የክርስቶስን ተአምራት አይተው ለማመን እምቢ እንዳሉ ለመግለጽ ተጠቅሞበታል። ስለማያምኑ፣ ፍርድ በላያቸው መጥቷልና ማመንም አይችሉም።

በክርስቶስ ማመን የእምነት ብቻ ሳይሆን፣ የመታዘዝም ጉዳይ መሆኑን አስተውሉ። በክርስቶስ አለማመን እግዚአብሔርን አለመታዘዝ ነው። እግዚአብሔር «በየቦታቸው ንስሐ ይገቡ ዘንድ ሰዎችን ያዛል» (የሐዋ. ሥራ 17:30)። ሮሜ 6:17 «እምነት»ና «መታዘዝን» በእኩልነት ፈርጏቸዋል። እውነተኛ እምነት ፈቃድን ነክቶ የተለወጠ ሕይወትን ያስገኛል።

የቤተ ክርስቲያንን የወንጌል ሥርጭት አገልግሎት ማሳነስ የለብንም። ይህ ምንባብ በቅድሚያ ከእስራኤላውያን ጋር የተዛመደ ቢሆንም፣ በዓለም ዙሪያ ሁሉ ለጠፉት ነፍሳት የሚሆን ነው። የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ስም እስካልጠሩ ድረስ አይድኑም። ካላመኑ ደግሞ መጥራት አይችሉም። እምነት በመስማት ነው። ስለዚህ መልእክቱን መስማት አለባቸው። እንዴት ይሰማሉ? መልእክተኛ መልእክት ይዞ ወደ እነርሱ መሄድ አለበት። ይህ ደግሞ እግዚአብሔር መልእክተኛን ጠርቶ መልእክተኛው መላክ አለበት ማለት ነው። ያማሩ እግሮች ያሉት መልእክተኛ መሆን እንዴት ያለ መታደል ነው!

ይህንን ምዕራፍ በመጻፍ ላይ ሳለሁ፣ ስልኬ አቃጨለና ከቤተ ክርስቲያናችን ነጋዴዎች አንዱ አንድ ሰው ወደ ክርስቶስ መምጣቱን ነገረኝ። የደወለልን ሰው ከጥቂት ዓመታት በፊት የጎላ መንፈሳዊ ችግር ስለነበረበት ልረዳው ችዬአለሁ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በቢሮው ከሚሠሩት ሰዎች ጭምር ብዙ ሰዎችን ወደ ክርስቶስ መርቷል። የደወለበት ምክንያት ግን ክርስቲያን ጓደኛው

አንድ ወዳጁን ወደ ጌታ የመራበትን ተአምር ለመንገር ሲሆን፤ ይህም የምስክርነት ሰንሰለት ለሦስት ዓመታት ያህል እንደቀጠለ ይገኛል። ጓደኞቹ ያማሩ እግሮች አሉትና በሄደበት ሁሉ የወንጌል የምሥራች ለሰዎች ይናገራል።

አንዳንዶቻችን ይህንን የምሥራች ባለንበት ቦታ ስናሰራጭ፤ ሌሎች ደግሞ ወደ ሩቅ ስፍራ ለማድረስ ይላካሉ። የተዘጉ ጥቂት በሮች ቢኖሩም፤ ከዚህ በፊት ያልነበሩ ብዙ የወንጌል በሮች ዛሬ ተከፍተዋል። የምንሠራባቸው የተሻሉ መሣሪያዎች ደግሞ አሉ። የቅርብ ወዳጄና የሚስቶናዊነት አስተማሪዬ የሆነው ዶክተር ኢ. መየርስ ሃሪሰን፤ ቤተ ክርስቲያን ለምን ወንጌል መልእክተኞችን መላክ እንዳለባት አራት ምክንያቶችን ያቀርባሉ፡- (1) *ከላይ የተሰጠን ትእዛዝ* - «ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱ» (ማር. 16:15)፤ (2) *ከሥር ያለው ጩኸት* - «ወደ አባቴ ቤት እንድትሰደው» (ሉቃስ 16:27)፤ (3) *በውጭ የሚሰማው ጥሪ* - «ተሻገርና እርዳን» (የሐዋ. ሥራ 16:9)፤ እና (4) *በውስጣችን ያለው ግድ ስለሚለን* - «የክርስቶስ ፍቅር ግድ ይለናል» (2ኛ ቆሮ. 5:14)።

ጳውሎስ ያቀረበው እስራኤል ደኅንነትን የተጋፈጠችበት ሁኔታ ሦስተኛው ገጽታ የሚከተለው ነው።

3. ያለ መቀበላቸው ውጤት (10:18-21)

ሦስት ውጤቶች ያሉ ሲሆን፤ እያንዳንዳቸው በብሉይ ኪዳን ማጣቃሻዎች የተደገፉ ናቸው።

ሀ) *እስራኤል በደለኛ ናት* (10:18)- ምናልባት አንድ ሰው ጳውሎስ እንዲህ ብሎ ይሞግተው ይሆናል፡- «እስራኤል መስማቷን በምን ታውቃለህ?» ምላሹም መዝሙር 19:4 ሲሆን፤ ጥቅሱ አጽንኦት የሰጠው እግዚአብሔር ራሱን በዓለም ላይ ስለመግለጡ ነው። እግዚአብሔር ራሱን በፍጥረት ውስጥ ገልጧል (መዝ. 19:1-6)፤ እንዲሁም በቃሉ ውስጥ ገልጧል (መዝ. 19:7-11)። «የፍጥረት መጽሐፍ» እና «የመገለጥ መጽሐፍ» አብረው የሚሄዱ ሲሆን፤ ሁለቱም የእግዚአብሔርን ክብር ያውጃሉ። እስራኤል እነዚህን መጽሐፍት በማግኘቷ

ተጠቅማለች። በዚህም እግዚአብሔር በፍጥረት ውስጥ ሲሠራ አይታለች። የተጻፈውንም የእግዚአብሔር ቃል ተቀብላለች። እስራኤል ሰምታለች፤ ነገር ግን አላስተዋለችም። ኢየሱስ አንዳንድ ጊዜ ለሕዝቡ፤ «የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ!» ማለቱ አያስደንቅም።

ለ) መልእክቱ ወደ አሕዛብ ሄደ (10:19-20) - እንዴት የሚደንቅ ጸጋ ነው! እስራኤል መሢሐን አልቀበልም ስትል፤ እግዚአብሔር አሕዛብ ይድኑ ዘንድ ወንጌል ላከላቸው። ይህም ሙሴ በዘዳግም 32:21 አስቀድሞ የተናገረው ነው። ይህንን እውነት ጳውሎስ ከዚህ በፊት በሮሜ 9:22-26 ላይ ጠቅሶታል። እግዚአብሔር ወንጌልን ለአሕዛብ የላከበት አንዱ ምክንያት፤ አይሁድን እንዲያስቀኑ ብሎ ነው (ሮሜ 10:19፤ 11:11)። ወንጌል ለአይሁድም ሆነ ለአሕዛብ የጸጋ አዋጅ ነው። ኢሳይያስም እግዚአብሔር አሕዛብን እንደሚያድን ተንብዮአል (ኢሳ. 65:1)።

አዲስ ኪዳንን ስታጠኑት፤ «በመጀመሪያ ለአይሁድ» የሚለው የዘመቻው መርህ እንደሆነ ታገኛላችሁ። ኢየሱስ አገልግሎቱን የጀመረው በአይሁድ ነው። ደቀ መዛሙርቱን ለመጀመሪያ ጊዜ ለአገልግሎት ሲልካቸው ለአሕዛብና ለሳምራውያን እንዳይሰበኩ ነግሯቸዋል (ማቴ. 10:1-6)። ከትንሣኤው በኋላ ግን በኢየሩሳሌም ቆይተው አገልግሎታቸውን እንዲጀምሩ አዘዛቸው (ሉቃስ 24:46-49፤ ዮሐ. 1:8)። በሐዋርያት ሥራ የመጀመሪያዎቹ 7 ምዕራፎች አገልግሎታቸው ለአይሁድ ወይም ደግሞ ወደ ይሁዲነት ለገቡ አሕዛብ ብቻ ነበረ። ነገር ግን ሕዝቡ (አይሁድ) እስጢፋኖስን በድንጋይ ወግረው ከገደሉት በኋላ፤ ስደት ሲነሣ እግዚአብሔር ወንጌልን ለሳምራውያን (ዮሐ. 8:1-8)፤ ከዚያ በኋላ ለአሕዛብ ላከላቸው (ዮሐ. 10)።

ጴጥሮስ ወንጌልን ይዞ ወደ አሕዛብ በሄደበት ጊዜ አይሁድ አማኞች ደንግጠው ነበር (ዮሐ. 11:1-18)። ነገር ግን አይሁድም ሆኑ አሕዛብ እግዚአብሔር በክርስቶስ በማመን እንደሚድኑ ያስረዳውና የላከው ራሱ መሆኑን ገለጸላቸው። ነገር ግን የወግ አጥባቂዎቹ አይሁድ ተቃውሞ በማየሉ በጉዳዩ ላይ ለመወያየት

ስብሰባ መቀመጥ ነበረባቸው። የጉባኤው ዘገባ በሐዋርያት ሥራ 15 ላይ ይገኛል። በጉባኤው መዝጊያ ላይ አይሁድም ሆኑ አሕዛብ የሚድኑት በክርስቶስ በማመን በመሆኑ፤ አንድ አሕዛብ ክርስቲያን ከመሆኑ በፊት ወደ ይሁዲነት መግባት እንደማያስፈልገው ገለጹ።

ሐ) እግዚአብሔር አሁንም የሕዝቡን መመለስ ይናፍቃል (10:21) – ይህ ጥቅስ የተወሰደው ከኢሳይያስ 65:2 ላይ ነው። «ቀኑን ሁሉ» የሚለው እስከ አሁን ድረስ ያለውን «የመዳን ቀን» ወይም የምንኖርበትን የጸጋ ዘመን ያመለክታል። እስራኤል እንደ ሕዝብ ስትለይ፤ አንዳንድ አይሁድ ድነዋል፤ እየዳኑም ነው። «ቀኑን ሁሉ» የሚለው ሐረግ ጳውሎስ እሥረኛ ሆኖ በሮም ያሉትን አይሁድ ስላገለገለበት ሁኔታ እንድናስብ ያደርገናል። «ከጥዋት ጀምሮ እስከ ማታ» ጳውሎስ ቅዱሳት መጻሕፍትን እያብራራ ኢየሱስ መሢሕ መሆኑን በመግለጽ ሊያሳምናቸው ጥረት አድርጓል (የሐዋ. 28:23)። እግዚአብሔር የማይታዘዙት ሕዝቡ ወደ እርሱ እንዲመለሱ በጳውሎስ አማካይነት ቀኑን ሁሉ የፍቅር እጆቹን ዘርግቶላቸዋል። እግዚአብሔር አሕዛብን መውደዱ ለአይሁድ ያለውን ፍቅሩን አልቀነሰበትም።

እግዚአብሔር እኛ የምሥራቹን ለአይሁድና ለአሕዛብ እንድናስራጭ ይፈልጋል። የጳውሎስን እጆችና እግሮች እንደተጠቀመ ሁሉ በእኛም መጠቀም ይችላል። ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ኢየሩሳሌም አልቅሶ በእጆቹ ሕዝቡን ሊሰበስብ ናፍቋል። ይልቁንም እነዚያን እጆቹን ለአይሁድም ለአሕዛብ በሞተበት በፈቃደኝነት በመስቀል ላይ ዘርግቶላቸዋል። እግዚአብሔር ታጋሽ ነው። «ነገር ግን ሁሉ ወደ ንስሐ እንዲደርሱ እንጂ ማንም እንዳይጠፋ ወዶ ስለ እናንተ ይታገሃል» (2ኛ ጴጥ. 3:9)።

እግዚአብሔር ለእስራኤል ያለው ትዕግሥት ይሟጠጥ ይሆን? ይህ ሕዝብ የወደፊት ተስፋ አለው? የሚቀጥለው ምዕራፍ እንደሚያሳይን ከሆነ፤ አዎን አለው።

ሮሜ 11:1-36

እንግዲህ:- እግዚአብሔር ሕዝቡን ጣላቸውን? እላለሁ:: አይደለም፤ እኔ ደግሞ እስራኤላዊና ከአብርሃም ዘር ከብንያምም ወገን ነኝና:: እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸውን ሕዝብ አልጣላቸውም:: መጽሐፍ ስለ ኤልያስ በተጻፈው የሚለውን፤ በእግዚአብሔር ፊት እስራኤልን እንዴት እንደሚከስ፤ አታውቁምን? ጌታ ሆይ፤ ነቢያትህን ገደሉ፤ መሠዊያዎችህንም አፈረሱ፤ እኔም ብቻዬን ቀረሁ፤ ነፍሴንም ይሹክታል:: ነገር ግን አምላካዊ መልስ ምን አለው? ለበአል ያልሰገዱትን ሰባት ሺህ ሰዎች ለእኔ አስቀርቼአለሁ:: (ሮሜ 11:1-4)

እንግዲህ:- እኔ እንድገባ ቅርንጫፎች ተሰበሩ ትል ይሆናል:: መልካም፤ እነርሱ ከአሰማመን የተነሣ ተሰበሩ አንተም ከእምነት የተነሣ ቆመሃል:: ፍራ እንጂ የትዕቢትን ነገር አታስብ:: እግዚአብሔር እንደ ተፈጠሩት ለነበሩት ቅርንጫፎች የራራላቸው ካልሆነ ለአንተ ደግሞ አይራራልህምና:: እንግዲህ የእግዚአብሔርን ቸርነትና ጭከና ተመልከት፤ ጭከናው በወደቁት ላይ ነው፤ በቸርነቱ ግን ጸንተህ ብትኖር የእግዚአብሔር ቸርነት በአንተ ላይ ነው፤ ያለዚያ አንተ ደግሞ ትቈረጣለህ:: እነዚያም ደግሞ በአሰማመናቸው ጸንተው ባይኖሩ በዛፉ ውስጥ ይገባሉ፤ እግዚአብሔር መልሶ ሊያገባቸው ይችላልና:: አንተ በፍጥረቱ የበረሃ ከነበረ ወይራ ተቈርጦህ እንደ ፍጥረትህ ሳትሆን በመልካም ወይራ ከገባህ፤ ይልቁንስ እነዚያ በፍጥረታቸው ያሉት ቅርንጫፎች በራሳቸው ወይራ እንዴት አይገቡም?

ወንድሞች ሆይ፤ ልባሞች የሆናችሁ እንዳይመስላችሁ ይህን ምሥጢር ታውቁ ዘንድ እወዳለሁ፤ የአሕዛብ ሙላት እስኪገባ ድረስ ድንዛዜ በእስራኤል በአንዳንድ በኩል ሆነባቸው፤ (ሮሜ 11:19-25)

እግዚአብሔርና ያልተቋጨው የእስራኤል ነገር

ሰዎች ለዘመናት የእስራኤል ጉዳይ እንቅስቃሴ ሆኖባቸዋል። የሮማውያን መንግሥት ለአይሁድ እምነት እውቅና ቢሰጥም፤ ነገር ግን ያን «ክፉ የሃይማኖት ክፍል» ይለው ነበር። ታዋቂው የታሪክ ተመራማሪ አርኖልድ ቶይንቢ እስራኤልን «ከቅሪተ አካል ሥልጣኔ» ጋር ፈርጏታል። ስለ እስራኤል ምን ማለት እንደሚችል ግራ ገብቶት ነበር። በአንዳንድ ምክንያቶች የእስራኤል ታሪክ ለእርሱ የታሪክ ዘገባ አመቺ አልነበረም።

ጳውሎስ በሮሜ 11 ላይ እግዚአብሔር ከእስራኤል ጋር ነገሩን እንዳልጨረሰ ለማሳየት ሙሉ ምዕራፉን ተጠቅሟል። ይህንን ምዕራፍ ለዘመናችን ቤተ ክርስቲያን ልናውለው አይገባም፤ ምክንያቱም ጳውሎስ የእስራኤልን ሕዝብ የወደፊት ዕጣ ፈንታ እያብራራ ነው። አይሁድ በእግዚአብሔር ዕቅድ ስፍራ እንዳላቸው ማስረጃ ለመስጠት አምስት ምስክሮችን ጠርቷል

1. ጳውሎስ ራሱ (11:1)

«እግዚአብሔር ሕዝቡን ጣላቸውን? እላለሁ። አይደለም፤ እኔ ደግሞ እስራኤላዊ ነኝና።» እግዚአብሔር ሕዝቡን ቢጥላቸው ኖሮ፤ የሐዋርያው የጳውሎስን መለወጥ የምንገልጽበት ምንም መንገድ አይኖርም ነበር።

የመለወጡ እውነታ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ሦስት ጊዜ መቅረቡ እጅግ ጠቃሚ ነው (ምዕራፍ 9:22፤ 26)። ሉቃስ በእነዚህ ምዕራፎች ደጋግሞ የጻፈው የጳውሎስን ታሪክ ለማግኘት አይደለም። ሦስት ጊዜ ተደጋግሞ የተጻፈው የጳውሎስ መለወጥ ለወደፊት የእስራኤል ሕዝብ መመለስ እንደ ምሳሌ ሆኖ እንዲያገለግል ነው። ጳውሎስ ራሱን፤ «እንደ ጭንጋፍ ለምሆን» ብሎ ጠርቷል (1ኛ ጴጥ. 15:8)። በ1ኛ ጢሞቴዎስ 1:16 እግዚአብሔር እንዳዳነው ለመግለጽ የሚከተለውን ጽፏል፤ «የዘላለምን ሕይወት ለማግኘት በእርሱ ያምኑ ዘንድ ላላቸው

ሰዎች ምሳሌ እንድሆን፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ዋና በምሆን በእኔ ላይ ትዕግሥቱን ሁሉ ያሳይ ዘንድ፤ ምሕረትን አገኘሁ።»

የጳውሎስ የመለወጡ ትረካ ዛሬ እኛ ከምንለማመደው ደኅንነት ጋር ትንሽም ቢሆን ምስክር አለው። ማንኛችንም ክርስቶስን በክብሩ አላየነውም፤ ከመንግሥተ ሰማይ ሲናገርም ድምፁን አልሰማንም። በሰማይ ብርሃኑ አልታወርንም፤ በመሬት ላይም አልተዘረጋንም። ታዲያ የጳውሎስ መለወጥ «ሞዴል» የሚሆነን እንዴት ነው? ኢየሱስ ክርስቶስ መንግሥቱን ሊያጸና ሲመለስ እስራኤል እንዴት እንደምትድን የሚያሳይ ምሳሌ ነው። የእስራኤልን የወደፊት መታደስና ደኅንነት በተመለከተ በዘካርያስ 12:10-13:1 ላይ በዝርዝር ተጽፏል። ሲመለስ ሕዝብ ሁሉ ያዩታል (ዘካ. 14:4፤ የሐዋ. 1:11፤ ራእ. 1:7)፤ መሢሐቸውም ለመሆኑ እውቅና ይሰጡታል፤ ንስሐም ገብተው ይቀበሉታል። ይህም የጦርሴሱ ጳውሎስ በደማስቆ መንገድ ክርስቲያኖችን ሲያሳድድ ካጋጠመው ተሞክሮ ጋር ተመሳሳይ ይሆናል (የሐዋ. 9)።

ጳውሎስ ራሱን እንደ መጀመሪያ ምስክር የቆጠረው በዚህ ነው። የእርሱ መዳን እስራኤል ተስፋ እንዳላት ማስረጃ አይሆንም። ይልቁንም፤ ጠቃሚው ነገር እርሱ የዳነበት መንገድ ነው።

2. ነቢዩ ኤልያስ (11:2-10)

እስራኤላውያን በእግዚአብሔር የተመረጡ ሕዝብ ናቸው፤ አስቀድሞ አውቋቸዋል፤ ወይም መርጧቸዋልና፤ የእርሱ ናቸው። አብዛኛዎቹ እስራኤላውያን ክርስቶስን ባለመቀበላቸው እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር ያለው ግንኙነት ለመጠናቀቁ ማስረጃ አይሆንም። ኤልያስ በዘመኑ ሕዝቡ ሁሉ ከእግዚአብሔር እንደተለዩ አስቦ ነበር (1ኛ ነገ. 19ን አንብቡ)። ነገር ግን የእውነተኛ አማኞች ቅሬታዎች እንደነበሩ ኤልያስ ተረዳ። የቀረው ታማኝ አይሁድ እርሱ ብቻ እንደሆነ አሰበ፤ ነገር ግን 7000 የሚሆኑ ታማኝ አይሁዶች እንደነበሩ ተገነዘበ።

ጳውሎስ ስለ እነዚህ «ቅሬታዎች» ከኢሳይያስ 10:22-23 በመውሰድ በሮሜ 9:27 ላይ ጠቅሶታል። ድፍን የእስራኤል ሕዝብ ለጌታ ታማኝ የሆነበት ጊዜ አልነበረም። እግዚአብሔር በአብርሃም የተፈጥሮ ልጆቹና በመንፈስ ልጆቹ በሆኑት መካከል ልዩነትን ያደርጋል (ሮሜ 2:25-29)። አይሁድ ተገርዘው በኪዳን መካፈላቸው የደኅንነታቸው ዋስትና አይሆንም። እንደ አብርሃም የእግዚአብሔርን ጽድቅ ለመቀበል በእርሱ ሊያምኑ ይገባቸዋል (ሮሜ 4:1-5)።

እነዚህ ቅሬታዎች የዳኑት በጸጋ እንጂ በሥራ አለመሆኑን አስተውሉ (11:5-6)። ከሮሜ 9:30-33 ጋር ያለውን ተመሳሳይነት ተመልከቱ። አንዱ ሌላውን ስለሚሸረው ጸጋና ሥራን መቀላቀል አይቻልም። የእስራኤል ትልቁ መሻት ሁልጊዜ በመልካም ሥራ እግዚአብሔርን ለማስደሰት መሞከር ነበር (ሮሜ 9:30-10:4)። ልክ ዛሬ ራሳቸውን ጽድቅ አድርገው በዘመናችን እንደሚቆጥሩት፣ ሰዎች ሕዝቡ ለክርስቶስ ጽድቅ ራሳቸውን ላለማስገዛት ዓመፁ።

ቅሬታዎቹ ከዳኑ፣ እግዚአብሔር ሕዝቡን እንዳልተወ ማስረጃ ሲሆን፣ ታዲያ ሌሎቹስ ምን ሆኑ? ልባቸውን አደንድነው ነበር («ታውረው» ነበር የሚለው የተሻለ ትርጉም ነው (ቁ. 7)። እውነትን ባለመቀበላቸው፣ እንደ ፈርዖን ልባቸው በድንዳኔ ተሞላ። ጳውሎስ አነጋገሩን ለመደገፍ ኢሳይያስ 29:10ን፣ ዘዳግም 29:4ን ጠቀሰ። አረማዊ ገዥ በእግዚአብሔር ላይ ልቡን ማደንደኑን ብናስብም፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ ግን እንዲህ ያደርጋል ብለን አናስብም።

ቁጥር 9 እና 10 የተወሰዱት ከመዝሙር (69):22-23 ላይ ነው። ይህ መዝሙር ስለ መሢሕ ከሚናገሩት ምንባቦች መሃል አንዱ ሲሆን፣ በአዲስ ኪዳንም ብዙ ጊዜ ተጠቅሷል። በተለይ ቁጥር 4፣9፣21 እና 22ን አስተውሉ። «ማዕዳቸው ወጥመድና አሽክላ» ማለት በረከታቸው ወደ ሽክምና ፍርድ ተለወጠባቸው። ለእስራኤል የሆነባቸው ይኸው ነው። መንፈሳዊ በረከቶቻቸው

ወደ ክርስቶስ ሊመሯቸው ሲገባ፤ ከክርስቶስ የሚያርቁ ወጥመድ ሆኑባቸው። ሃይማኖታዊ ሥርዓቶቻቸው ለእውነተኛው የደኅንነት ሕይወት ምትክ ሆኑባቸው። ዛሬም ቢሆን ሰዎች በሃይማኖት ልምምዶችና ሥርዓቶች ላይ ተደግፈው በእነዚህ ሁሉ የተገለጠውን ክርስቶስን ማመን ሲሳናቸው ተመሳሳይ ስሕተት መፈጸማቸው የአደባባይ እውነት ነው።

ጳውሎስ በግልጽ እንዳስቀመጠው የእስራኤል ልብ ማደንደን ፍጻሜ ወይም የመጨረሻቸው አለመሆኑ፤ እግዚአብሔር አሁንም ለእስራኤል ተስፋ እንዳለው ማስረጃ ነው። «የአሕዛብ ሙላት እስኪገባ ድረስ ድንዛዜ በእስራኤል በእንዳንድ በኩል ሆነባቸው» (ሮሜ 11:25)። በኤልያስ ዘመን እንደሆነው፤ ዛሬም የሚያምኑ የአይሁድ ቅሬታዎች መኖራቸው፤ እግዚአብሔር አሁንም ለሕዝቡ ዕቅድ እንዳለው ማስረጃ ነው። ጳውሎስ እንደ ኤልያስ «እኔ ብቻዬን ቀርቻለሁ!» ብሎ የኤልያስን ስሕተት አልደገመም። በእግዚአብሔር ያመኑ የእስራኤል ቅሬታዎች እንዳሉ አውቋል።

3. አሕዛብ (11:11-15)

በሮሜ 2:1-3 ላይ ጳውሎስ በአሕዛብ በመጠቀም የአይሁድን በደለኝነት ያስረዳ ሲሆን፤ አሁን ደግሞ የወደፊቱን የእስራኤልን መታደስ ለማስረዳት በአሕዛብ ተጠቅሟል። ሥነ አመክንዮአዊው አቀራረቡም የሚያስገርም ነው። አይሁድ ወንጌልን ባልተቀበሉ ጊዜ፤ እግዚአብሔር ወደ አሕዛብ ላከውና እነርሱም አምነው ዳኑ። በእስራኤል ሦስት አሳዛኝ ክስተቶች ተፈጸሙ፡- ሕዝቡ ወደቀ (ቁ. 11)፤ በደለኛ ሆነ (ቁ.12፤ መሸነፋቸው)፤ በመጨረሻም ተጣሉ (ቁ. 15)። ከእነዚህ ቃላት የትኛውም ስለ እስራኤል የመጨረሻ ፍርድ አይናገርም። የሚገርመው ነገር በእስራኤል መጣል ወንጌል ወደ አሕዛብ መምጣቱ ነው። እግዚአብሔር አሕዛብ እንደሚድኑ ተናግሮ ነበር (ሮሜ 9:25-26)፤ ቃሉንም ጠብቋል። ለአይሁዶችስ የገባውን ቃል አይጠብቅምን?

በደንብ ማወቅ ያለብን በብሉይ ኪዳን ለአሕዛብ የተሰጡት ቃላት በሙሉ ከእስራኤል «ማንሠራራት» ማለትም ወደ መንግሥቷ ከመግባቷ ጋር የተያያዙ ናቸው። ኢሳይያስ 11 እና 60 ላይ ያሉት ትንቢቶች አሕዛብ የእስራኤልን መንግሥት እንደሚካፈሉት ግልጽ አድርገዋል። ነገር ግን እስራኤል «አልቆመችም»፤ ወደቀች እንጂ! ታዲያ እግዚአብሔር አሕዛብን ምን ያድርጋቸው? እግዚአብሔር መንገድን ቀየሰ። ይኸውም ቤተ ክርስቲያንን መትከሉ ነው። ያመኑ አይሁድ አሕዛብም በክርስቶስ አንድ ናቸው (ኤፌ. 2:11-22)። በኤፌሶን 3 ላይ ይህንን አዲስ መርሐ ግብር ጳውሎስ «ምሥጢር» ብሎ ጠርቶታል። ትርጉሙም ከብሉይ ኪዳን ያልተገለጠው «የተቀደሰ ምሥጢር» ማለት ነው። ታዲያ እግዚአብሔር የእስራኤልን መንግሥት ጉዳይ ትቶታል ማለት ነው? በፍጹም አልተወም! እግዚአብሔር ለእስራኤል ያለውን ዓላማ የሚፈጽምበት ዘመን እስኪመጣ ድረስ፤ ለጊዜው እስራኤል ወደ ጎን ገለል ተደርጋለች።

ጳውሎስ እንደገለጸው ከሆነ፤ አሕዛብ ለእስራኤል በጣም ቁልፍ አገልግሎት አላቸው። ዛሬ ዛሬ የዳኑት አሕዛብ በክርስቶስ ካገኙት መንፈሳዊ ባለጠገነት የተነሣ እስራኤላውያን «እንዲቀኑ» ያነሣሏቸዋል (ሮሜ 10:19 ይመልከቱ)። ክርስቲያኖች በክርስቶስ «ሁሉም መንፈሳዊ በረከት ሲኖራቸው» (ኤፌ. 1:3)፤ እስራኤል ግን በዘመናችን መንፈሳዊ ኪሳራ ደርሶባታል (አንድ ያልዳነ አይሁድ አንድ ቤተ ክርስቲያን ጎራ ቢል፤ እኛ ያለንን ለማግኘት ይቀና ይሆን? ወይስ እንዲሁ ይነሳሳ ይሆን?)

እስራኤል ወደ ፊት ተስፋ አላት። ጳውሎስ ይህንኑ «መላት» ና (ቁ. 12) «መመለሳቸው» (ቁ. 15) እያለ ይጠራዋል። በዘመናችን፤ እስራኤል በመንፈሳዊ ነገሯ ወድቃለች፤ ነገር ግን ክርስቶስ ሲመለስ፤ እንደገና ታንሰራራለች። ዛሬ እስራኤል በእግዚአብሔር ተጥላለች፤ ነገር ግን አንድ ቀን ተቀባይነት ታገኛለች። እግዚአብሔር እንደሚመልሳቸው ከሕዝቡ ጋር የገባውን ኪዳን አያጥፍም (እግዚአብሔር የተስፋ ቃሉን ከፀሐይ፤ ጨረቃና ከዋክብት ጋር ያያይዘዋል፤ ኤር. 31:35-37ን ይመልከቱ)

4. አባቶች (11:16-24)

ጳውሎስ የወደፊቱን ካየ በኋላ፤ የእስራኤልን መንፈሳዊ ጥፋት ለማሳየት እንደገና ወደ ቀድሞው ዘመን ተመለሰ። ገና ከመጀመሪያው እስራኤላውያን ከእግዚአብሔር የተለዩ ልዩ ሕዝብ ነበሩ። እግዚአብሔር ከእስራኤል ጋር ያለውን ነገሩን እንዳልጨረሰ ለማሳየት ጳውሎስ ሁለት ምሳሌዎችን ተጠቀመ።

ሀ) ቡሆ (11:16)- ይህ ጥቅስ የተወሰደው ከዘኁልቁ 15:17-21 ነው። የመጀመሪያው ቡሆ ለእግዚአብሔር የሚሰጠው ሁሉም የእግዚአብሔር መሆኑን ለማሳየት ነው። ይህ በመከር በዓል ጊዜ ሁሉም መከር የእግዚአብሔር እንደሆነ ለማሳየት (ዘሌዋ. 23:9-4) ካህኑ የበኩራቱን ነዶ ለእግዚአብሔር ከሚወዘውዝበት ሥርዓት ጋር ተመሳሳይ ነው። መሠረተ አሳቡ እግዚአብሔር ጥቂቱን ከተቀበለው፤ ሁሉንም ይቀድሳል የሚል ነው።

ይህንን ከእስራኤል ታሪክ ጋር ካዛመድነው፤ የጳውሎስ አሳብ ይገባናል። እግዚአብሔር የሕዝቡ መሥራች የሆነውን አብርሃምን ከተቀበለ፤ ዘሩንም ለራሱ ይለያቸዋል። እግዚአብሔር ሌሎች አባቶችን ማለትም ይስሐቅና ያዕቆብንም ቢሆን ኃጢአታቸውንና ውድቀታቸውን አልፎ ተቀብሏቸዋል። ከዚህ የምንረዳው እግዚአብሔር የቀረውን ሊጥ ይቀበላል ማለት ነው። እነርሱም የእስራኤል ሕዝብ ናቸው።

ለ) የወይራ ዛፍ (11:16 -24) - ይህ የእስራኤል ሕዝብ ተምሳሌት ነው (ኤር. 11:16-17፤ ሆሴዕ 14:4-6)። ጳውሎስ የሚናገረው አንድ አማኝ ከእግዚአብሔር ጋር ስላለው ግንኙነት ሳይሆን፤ እስራኤል በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ ስላላት ድርሻ ነው። የዛፍ ሥር ዛፉን ይደግፋል። ይህም እስራኤልን የመሠረቱት የአባቶች ተምሳሌት ነው። እግዚአብሔር ቃል ኪዳንን ያደረገው ከአብርሃም፤ ከይስሐቅና ከያዕቆብ ጋር በመሆኑ፤ ሊክዳቸው ወይም ሊለውጣቸው አይችልም። እስራኤልን ዛሬም እንኳ ያቆማት እግዚአብሔር ለአብርሃም የገባው ቃል ነው።

አብዛኛዎቹ አይሁድ አላመኑም። ጳውሎስ እነርሱን እንደ ተገነጠሉ የዛፍ ቅርንጫፎች አድርጎ ሥሏቸዋል። ነገር ግን አንድ አስደናቂ ነገር ተመልክቷል፡- ሌሎች ቅርንጫፎች በተቆረጠው ቦታ ገብተው የዛፉን ሕይወት ሲጋሩ አይቷል። እነዚህ ቅርንጫፎች አሕዛብ ናቸው። በቁጥር 24 ላይ ጳውሎስ ይህ ሂደት «ከፍጥረት ሕግ ውጭ» መሆኑን ተናግሯል። አብዛኛውን ጊዜ በጥሩ ሁኔታ ያደገ ቅርንጫፍ ከበረሃ ዛፍ ላይ ተጣብቆ ሕይወቱን ቢጋራም የረባ ፍሬ አያፈራም። ነገር ግን በዚህ ክፍል፣ ወደ መልካሙ ዛፍ ሲገቡ የምናያቸው «የበረሃ ወይራ» (አሕዛብ) ናቸው። «መዳን ከአይሁድ ነውና» (ዮሐ. 4:22)።

የወይራን ዛፍ በተፈጥሮው ካሉትና ተብትበው ከተጣበቁት ቅርንጫፎች ጋር የቤተ ክርስቲያን ምሳሌ አድርገን ከወሰድነው ትልቅ ስሕተት ነው። በቤተ ክርስቲያን «ልዩነት የለም»፤ አማኞች ሁሉ «በኢየሱስ ክርስቶስ አንድ ናቸው» (ገላ. 3:28)። እግዚአብሔር የክርስቶስን አካል አይሁድና አሕዛብ ብሎ በመከፋፈል አያይም። የወይራ ዛፍ የሚያመለክተው አይሁድና አሕዛብ በእግዚአብሔር መርሐ ግብር ያላቸውን ግንኙነት ነው። «የቅርንጫፎቹ መሰበር» «የመውደቃቸው» (ቁ. 11)፣ «የመሸነፋቸው» (ቁ. 12) እና «የመጣላቸው» (ቁ. 18) ከሚሉት ቃላት ጋር ተመጣጣኝ ነው። ምሳሌው የአንድን አማኝ የዘላለም ዕጣ ፈንታ እንደሚያመለክት ማሰብ ጳውሎስ ሊያስተላልፍ የፈለገውን እውነት መቆልመም ነው።

ጳውሎስ አሕዛብ ለእስራኤል እንዲገድዳቸው እንጂ ባገኙት አዲስ መንፈሳዊ ደረጃ /አቋም እንዳይታበዩ አስጠንቅቋቸዋል (11:18-21)። አሕዛብ በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ የገቡት በእምነት እንጂ፣ በሠሩት መልካም ሥራ አይደለም። ጳውሎስ በዚህ ስፍራ ላይ የሚናገረው ስለ አንድ አማኝ ወይም ስለሌላው ተሞክሮ ሳይሆን ስለ አሕዛብ በጥቅሉ ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መሠረት የምታምን የአሕዛብ ቤተ ክርስቲያን ወደ ኋላ ከማፈግፈን የተነሣ «ልትቆረጥ»

እንደምትችል መነገሩን ማስተዋሉ ጠቃሚ ነው። 1ኛ ጢሞቴዎስ 4፣ 2ኛ ጢሞቴዎስ 3ና 2ኛ ተሰሎንቄ 2 እንደሚያመለክቱት በመጨረሻው ዘመን ቤተ ክርስቲያን ከእውነተኛ እምነት እንደምትርቅ ይናገራሉ። ወደ ጎሳ ለተመለሰችው እስራኤል ተስፋ ቢኖርም፣ ላፈገፈገችው ቤተ ክርስቲያን ግን ተስፋ የለም! ለምን? በወይራ ሥር ምክንያት እግዚአብሔር ለአባቶች ቃሉን ሲጠብቅ፣ ባለማመናቸው ምክንያት ደግሞ ለአሕዛብ የገባውን ቃል ያጥፋል።

እስራኤል ከእግዚአብሔር እውነት የቱንም ያህል ብትከበልልም፣ ሥሮቹ አሁንም ጥሩ ናቸው። እግዚአብሔር አሁንም «የአብርሃም አምላክ የይስሐቅ አምላክ የያዕቆብም አምላክ ነው» (ማቴ. 22:23፣ ዘጸ. 3:6)። ለእነዚህ አባቶች ቃሉን ይጠብቃል። ይህ ማለት የወይራ ዛፉ እንደገና በጤናማ ሁኔታ ይበቅላል ማለት ነው።

5. ራሱ እግዚአብሔር (11:25-36)

ጳውሎስ የመጨረሻ ምስክርነቱን ለማጠቃለያ አቆይቶታል። የእግዚአብሔር ባሕርይና ሥራው በወደፊቱ የእስራኤል ዕጣ ፈንታ ላይ ጣልቃ መግባቱን አስረግጧል። ሰዎች ስለ ትንቢት ያላቸው ትርጓሜ ቢለያይም፣ ማወቅ ያለባቸው ይህ ክፍል የሚናገረው የእግዚአብሔር ሕዝብ ስለሆኑት እስራኤላውያን መሆኑን ነው።

ሀ) የእግዚአብሔር ጊዜ (11:25)- በእስራኤል የተፈጸመው የእግዚአብሔር ዕቅድ አካል ሲሆን፣ እግዚአብሔር የሚሠራውን ያውቃል። የእስራኤል መታወር (መደንደን፣ ቁ. 27) ከፊልና ጊዜያዊ እንጂ፣ የመጨረሻዋ ወይም የፍጻሜዋ አይደለም። እስከ መቼ ይሆን? መልሱ፣ «የአሕዛብ ሙላት እስኪገባ ድረስ» (ቁ. 25)። ለእስራኤል (ቁ.12) እንዲሁም ለአሕዛብ «ሙላት» አላቸው። ዛሬ፣ እግዚአብሔር በጸጋው አሕዛብን እየጎበኘ ለስሙ መጠሪያ የሚሆን ሕዝብ እያወጣ ነው (የሐዋ. 15:12-14)። አንዳንድ አይሁድ ቢድኑም፣ ይህ ዘመን እግዚአብሔር በቅድሚያ

አሕዛብን የሚጎበኝበትና ቤተ ክርስቲያኑን የሚያንጽበት ነው። ይህ ዘመን ሲጠናቀቅና የአሕዛብ ሙላት ሲደርስ፤ እግዚአብሔር ከእስራኤል ጋር ያለውን ጉዳይ እንደገና ይጀምራል።

ሮሜ 11:25 በመጽሐፍ ቅዱስ ጠቃሚ ከሆኑትና «እስከ. . .» ጥቅሶቹ መካከል አንዱ ነው። ማቴዎስ 23:32-39፤ ሉቃስ 21:24 ና መዝሙር (110):13 በተጨማሪ ይመልከቱ። እግዚአብሔር ዘመኑን እንደሚያውቅና ፈቃዱን ለመሙላት ፈጽሞ እንደማይዘገይ ይህ ቃል ዋስትናን የሚሰጥ ነው።

ለ) የእግዚአብሔር ተስፋ (11:26)- በዚህ ቦታ የሚገኘው ጥቅስ የተወሰደው ከኢሳይያስ 59:20-21 ላይ ሲሆን፤ ሙሉ አሳቡን ለማግኘት ኢሳይያስ 60ን ማንበብ ይገባችኋል። እግዚአብሔር ሕዝቡን ሊያድን ቃል ገብቷል፤ ቃሉንም ይጠብቃል። ይህን ምንባብ አንዳንድ ግለሰቦች በወንጌል አማካኝነት ስለሚያገኙት ደኅንነት ነው የሚናገረው ብለው ይተረጉሙታል፤ በእኔ መረዳት ግን ነቢዩ ስለ አገር አቀፍ ለውጥ አስቦ የተናገረው ይመስለኛል። «እስራኤል ሁሉ ይድናል» ሲል በዚህ ዓለም የኖረ አይሁድ ሁሉ ይድናሉ ማለቱ ሳይሆን፤ መድኃኒታችን ሲመለስ በሕይወት የሚኖሩ አይሁድ ያዩታል፤ ይቀበሉታል፤ ይድናሉ ማለቱ ነው። ዘካርያስ 12-13 ሙሉውን ዝርዝር ጽፏል። ለእኔ እንደሚመስለኝ በብሉይ ኪዳን ካሉት ትንቢቶች ውስጥ ስለ እስራኤል ብሔራዊ መታደስ የሚናገሩ፤ እኛም መንፈሳዊነታቸውን ጠብቀን ለዛሬይቱ ቤተ ክርስቲያን ልንጠቀምባቸው የምንችል እጅግ ብዙ ዝርዝሮች አሉ።

ሐ) የእግዚአብሔር ቃል ኪዳን (11:27-28)- ይህ ከኢሳይያስ 59 የተወሰደው ተከታይ ጥቅስ ነው። ትኩረቱ ግን እግዚአብሔር ከእስራኤል ጋር ስላደረገው ቃል ኪዳን ነው። እግዚአብሔር እስራኤልን የመረጣት በሠራቸው መልካም ሥራ እንደ ሽልማት ሳይሆን፤ እንዲሁ በጸጋው ነው (ዘዳግ. 7:6-11 እና 9:1-6)። ሕዝቡ ስለ ደግ ሥራው ካልተመረጠ፤ ስለ ኃጢአቱ ሊገፋ ይችላልን? «ምርጫ» ማለት ጸጋ እንጂ ለተሠራው መልካም

ሥራ የሚመጥን ሽልማት አይደለም። ለወንጌል ካላቸው ጥላቻ የተነሣ፣ የአይሁድ ሕዝብ የአሕዛብ አማኞች ጠላቶች ናቸው። ነገር ግን የአይሁድ ሕዝብ ለእግዚአብሔር «ስለ አባቶች ተወዳጆች ናቸው»። እግዚአብሔር ለአብርሃም፣ ለይስሐቅና ለያዕቆብ የገባውን ቃል አያጥፍምና።

መ) የእግዚአብሔር ባሕርይ (11:29) - «እኔ እግዚአብሔር ነኝ፣ አልለወጥም» (ሚል. 3:6)። «ሐሰትን ይናገር ዘንድ እግዚአብሔር ሰው አይደለም፣ ይጸጸትም ዘንድ የሰው ልጅ አይደለም።» (ዘኁል. 23:19)። እግዚአብሔር ለእስራኤል ያለው ስጦታና እግዚአብሔር እስራኤልን መጥራቱ ሊቀላቀስ ወይም ሊለወጥ አይችልም። ካልሆነማ እግዚአብሔር በእውነት ፍጹም የሆነውን ባሕርይውን ሊቃረን ነው። እስራኤል በተሰጣት ስጦታ አለመደሰት ወይም እንደ ተመረጠ ሕዝብ አለመኖሯ ይህንን እውነት አይፍቀውም። ሰዎች ያሻቸውን ቢያደርጉም እግዚአብሔር ግን ስለ ራሱና ስለ ቃሉ ሲል ዝንፍ ሳይል ይኖራል። «የማያምኑ ቢኖሩ አለማመናቸው የእግዚአብሔርን ታማኝነት ያስቀራልን?» (ሮሜ 3:3)።

ሠ) የእግዚአብሔር ጸጋ (11:30-32) - «ከአለመታዘዛቸው የተነሣ ምሕረት እንዳገኛችሁ» ይላል ጳውሎስ። «እንዲሁ በተማራችሁበት ምሕረት እነርሱ ደግሞ ምሕረትን ያገኙ ዘንድ።» ጳውሎስ በተደጋጋሚ አሕዛብ እስራኤልን በቅናት የማነሣሣት ግዴታ እንዳለባቸው ላመኑት አሕዛብ ያሳስባቸዋል (ሮሜ 10:19፣ 11:1፣ 14)። የእስራኤል ድንዳኔ «በከፊል» ነው (ቁ.25)፣ ይህም አንዳንድ አይሁድ በግለሰብ ደረጃ ይድናሉ ማለት ነው። እግዚአብሔር «ሁሉን ባለመታዘዝ» ዘግቶታል- አይሁድም አሕዛብም በጸጋ መዳን የሚችሉበትን ዕድል እንዲያገኙ «ልዩነት የለምና»። እግዚአብሔር ዛሬ በጸጋውና በምሕረቱ አይሁድን ማዳን ከቻለ፣ ወደፊት እንዴት አያድናቸውም?

ማስታወስ ያለብን ነገር እግዚአብሔር አይሁድን የመረጠው አሕዛብን ለማዳን መሆኑን ነው። «በአንተ የምድር አሕዛብ ሁሉ

ይባረካሉ»፤ የሚለው ቃል እግዚአብሔር ለአብርሃም የገባለት ቃል ነው (ዘፍጥ. 12:1-3)። አሳዛኙ ጉዳይ ግን እስራኤል ተለይታ ለአሕዛብ ይህን እውነት ለማካፈል አለመቻሏ ነው። እስራኤላውያን አሕዛብ ይድኑ ዘንድ አይሁድ መሆን እንደሚገባቸው አሰቡ። ነገር ግን እግዚአብሔር አይሁድም አሕዛብም የጠፋና በኩነኔ ሥር ያሉ መሆናቸውን ተናገረ። ይህም እግዚአብሔር ሁሉንም በክርስቶስ የመስቀል ላይ መሥዋዕትነት በምሕረቱ ሊያድናቸው ይችላል ማለት ነው።

ረ) የእግዚአብሔር ጥበብ (11:33-36)- እግዚአብሔር ለአይሁድና ለአሕዛብ ያለውን ታላቅ ዕቅድ ካሰላሰለ በኋላ፣ ጳውሎስ ማድረግ የቻለው ነገር ምስጋና ማቅረብ ነው። አንዱ እንደተናገረው «ሥነ መለኮት ቡራኬ ሆነ!» የእስራኤልን ውድቀት ለዓለም ደኅንነት መለወጥ የሚችል ጥበበኛ የሆነው እግዚአብሔር ብቻ ነው! ዕቅዱ ሊጨናገፍ ወይም ዓላማው ሳይፈጸም ሊቀር አይችልም። ሰው የጌታን ልብ በሙላት ሊያውቀው አይችልም። የበለጠ መንገዱን ባጠናን ቁጥር የበዛ ምስጋናን እናቀርባለን። እግዚአብሔር የሚያደርገውን እንደማያውቅ ቆጥረን የእስራኤልን ሕዝብ ዕቅዱን እንዳከላሹበት በመገመት አሳባችንን እንቋጭን? በፍጹም! እግዚአብሔር ጠቢብ ነውና የማይሟላ ዕቅድ አይነድፍም። እስራኤል ይገዛት ዘንድ ፈቃደኛ ስላልሆነች፣ እርሱ በጉልበቱ ገዛት!

ጳውሎስ አምስት ምስክሮችን ሰብስቧል፣ እነርሱም ተስማምተዋል፡- እስራኤል ወደፊት ተስፋ አላት። እስራኤል «ከውድቀቷ » ስታገግምና ወደ «ሙላቷ» ስትገባ፣ ዓለም የእግዚአብሔርን ጸጋ ባለጠግነት ከዚህ በፊት አይታ በማታውቀው መልኩ ትለማመዳለች። ኢየሱስ ክርስቶስ ተመልሶ በዳዊት ዙፋን ሲቀመጥና በመንግሥቱ ሲገዛ፣ እስራኤል «ትታረቅና» «ተቀባይነት ታገኛለች»፣ ይህም ልክ እንደ ትንሣኤ ይሆናል!

ሮሜ 12:1-13:14

እንግዲህ፤ ወንድሞች ሆይ፤ ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና ሕያው ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ፤ እርሱም ለአእምሮ የሚመች አገልግሎታችሁ ነው። የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም በጎና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነው ነገር ምን እንደ ሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ በልባችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህን ዓለም አትምሰሱ።

እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ የእምነትን መጠን እንዳካፈለው፤ እንደ ባለ አእምሮ እንዲያስብ እንጂ ማሰብ ከሚገባው አልፎ በትዕቢት እንዲያስብ በመካከላችሁ ላለው ለእያንዳንዱ በተሰጠኝ ጸጋ እናገራለሁ። (ሮሜ 12:1-3)።

ፍቅራችሁ ያለ ግብዝነት ይሁን። ክፉውን ነገር ተጸዮት፤ ከበጎ ነገር ጋር ተባበሩ፤ በወንድማማች መዋደድ እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ፤ እርስ በርሳችሁ ተከባበሩ፤ ለሥራ ከመትጋት አትለግሙ፤ በመንፈስ የምትቃጠሉ ሁኑ፤ ለጌታ ተገዙ፤ በተስፋ ደስ ይበላችሁ፤ በመከራ ታገሡ፤ በጸሎት ጽኑ፤ ቅዱሳንን በሚያስፈልጋቸው እርዱ፤ እንግዶችን ለመቀበል ትጉ።

የሚያሳድዱአችሁን መርቁ፤ መርቁ እንጂ አትርገሙ። (ሮሜ 12:9-14)

ነፍስ ሁሉ በበላይ ላሉት ባለ ሥልጣኖች ይገዛ። ከእግዚአብሔር ካልተገኘ በቀር ሥልጣን የለምና፤ ያሉትም ባለ ሥልጣኖች በእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው። ስለዚህ ባለ ሥልጣንን የሚቃወም የእግዚአብሔርን ሥርዓት ይቃወማል፤ የሚቃወሙትም በራሳቸው ላይ ፍርድን ይቀበላሉ። ገዥዎች ለክፉ አድራጊዎች እንጂ መልካም ለሚያደርጉ የሚያስፈሩ አይደሉምና። ባለ ሥልጣንን እንዳትፈራ ትወዳለህ? መልካሙን አድርግ ከእርሱም ምስጋና ይሆንልሃል፤ ለመልካም ነገር ለአንተ የእግዚአብሔር አገልጋይ ነውና። በከንቱ ግን ሰይፍ አይታጠቅምና ክፉ ብታደርግ ፍራ ቊጣውን ለማሳየት ክፉ አድራጊውን የሚበቀል የእግዚአብሔር አገልጋይ ነውና። ስለዚህ ስለ ቊጣው ብቻ አይደለም ነገር ግን ስለ ሕሊና ደግሞ መገዛት ግድ ነው። (ሮሜ 13:1-5)

እውነተኛ ግንኙነት ማለት እውነተኛ አኗኗር ነው።

በመልእክቶቹ ሁሉ፣ ጳውሎስ አስተምህሮቱን የደመደመው በተግባር የሚተረጎምበትን መንገድ በመዘርዘር ነው። በክርስትና ሕይወት አስተምህሮና ተግባር እጅ ለእጅ ተያይዘው የሚጓዙ ናቸው። እምነታችን እንዴት እንደምንኖር ይወስነናል። የጳውሎስን የአስተምህሮ ዝርዝር መገንዘብ ብቻ በቂ አይደለም። የተማርነውን በሕይወት በመተርጎም፣ በእግዚአብሔር ቃል እንደምንታመን በዕለት ኑሯችን መግለጽ ይገባናል።

የዚህ ክፍል ፍሬ ነገር ኅብረት/ግንኙነት ነው። «አንጻራዊ ሥነ መለኮት» የሚለው ቃል አዲስ ቢሆንም፣ አሳቡ ግን አዲስ አይደለም። ከእግዚአብሔር ጋር የተስተካከለ ኅብረት ካለን፣ የሕይወታችን ክፍል ከሆኑት ሰዎች ጋርም ተገቢ ግንኙነት ይኖረናል። «ማንም፡- እግዚአብሔርን እወዳለሁ እያለ ወንድሙን ቢጠላ ሐሰተኛ ነው» (1ኛ ዮሐ. 4:20)።

1. ከእግዚአብሔር ጋር የሚኖረን ኅብረት (12:1-2)

መልእክቱ ውስጥ ይህ አራተኛው «እንግዲህ» ነው። ሮሜ 3:20 ስለ ኩነኔ «ይህም» ተብሎ የተተረጎመው ሲሆን፣ ዓለም ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት በደለኛ መሆኑን እያወጀ ነው። ሮሜ 5:1 ላይ «እንግዲህ» የሚለው ጽድቅን ሲያመለክት፣ ሮሜ 8:1 ላይ ያለው ዋስትናን ያመለክታል። በሮሜ 12:1 ላይ «እንግዲህ» ራስን አሳልፎ መስጠትን ሲወክል፣ ይህም ጳውሎስ በዚህ ክፍል ያነሣቸው ግንኙነቶች መሠረት ነው።

እውነተኛ መስጠት ምንድን ነው? ጳውሎስ በዚህ ስፍራ እንደገለጸው ክርስቲያናዊ መስጠት ሦስት እርከኖች አሉት።

ሀ) ሰውነታችሁን ለእግዚአብሔር ትሰጣላችሁ (12:1)- በክርስቶስ ከማመናችን በፊት ሰውነታችንን ለኃጢአት ደስታና ዓላማ ተጠቅመንበታል። ነገር ግን አሁን የእርሱ ስለሆንን፣

ሰውነታችንን ለክብሩ ልንጠቀምበት እንፈልጋለን። የእግዚአብሔር መንፈስ በውስጡ ስለሚኖር፤ የክርስቲያን ሰውነት የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነው (1ኛ ቆሮ. 6:19-20፤ ሮሜ 8:9)። ክርስቶስን በሥጋችን ማክበርና የማጉላት ልዩ መብት ተሰጥቶናል (ፊልጵ. 1:20-21)።

ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም ሥጋ እንደለበሰ ሁሉ፤ በእኛም አልፎ የእግዚአብሔርን ሥራ እንዲሠራ ሰውነታችንን ለክርስቶስ አሳልፈን መስጠት ይገባናል። የአካላችንን ክፍሎች (ብልቶች) «የጽድቅ ዕቃ» (ሮሜ 6:13) አድርገን ለመንፈስ ቅዱስ በመስጠት ለእግዚአብሔር ሥራ ጥቅም ላይ እንዲውል መፍቀድ አለብን። የብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች ሙት መሥዋዕት ነበሩ። ነገር ግን እኛ ሕያው መሥዋዕት ነን።

በመጽሐፍ ቅዱስ ሁለት ዓይነት «ሕያው መሥዋዕቶች» ያሉ ሲሆን፤ ትርጉማቸውን መረዳቱ ይጠቅመናል። የመጀመሪያው ይስሐቅ ነው (ዘፍጥ. 22)፤ ሁለተኛው ደግሞ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ይስሐቅ በፈቃዱ ራሱን በመሠዊያው ላይ በማኖሩ ለእግዚአብሔር ፈቃድ በመታዘዙ ሊሞት ነበር፤ ነገር ግን ጌታ በግ ልኮ በእርሱ ምትክ እንዲሞት አደረገ። ይስሐቅ «ሞተ» ማለትም ለራሱ ፈቃድ ሞተ፤ ራሱን ለእግዚአብሔር ፈቃድ አሳልፎ ሰጠ። ከመሠዊያው ሲነሣ፤ ይስሐቅ ለእግዚአብሔር ክብር «ሕያው መሥዋዕት» ነበር።

ለአባቱ ፈቃድ በመታዘዝ መሥዋዕት ሆኖ ሞቷልና፤ ፍጹም የሆነ «የሕያው መሥዋዕት» ምሳሌዎችን ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ነገር ግን ከሞት ተነሥቶአል። ዛሬም በሰውነቱ የቀራንዮን ቁስል ተሽክሞ «ሕያው መሥዋዕት» ሆኖ በመንግሥተ ሰማይ ይኖራል። በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት ሊቀ ካህናችን ነው (ዕብ. 4:14-16)፤ ጠበቃችንም ነው (1ኛ ዮሐ. 2:1)።

«አቅርቦ» የሚለው ግሥ ትርጉሙ «ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ አቅርቦ» ማለቱ ነው። ሙሽራውና ሙሽራይቱ በሠርጋቸው ቀን

አንዳቸው ለአንዳቸው እንደሚሰጣቸው፤ ሰውነታችን ለጌታ በሙላት እንድንሰጥ ያዛል። በሰውነታቸው ላይ የሚሠሩትን የሚወስነው ይህ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ያደረጉት መሰጠት ነው። ስለዚህ መሰጠት ጳውሎስ ሁለት ምክንያቶችን ሰጥቷል፡-

(1) እግዚአብሔር ለእኛ ላደረገው ሁሉ ምላሽ ነው - «እንግዲህ ወንድሞች ሆይ. . . በእግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ» እና

(2) ይህ መሰጠት «ለአእምሮ የሚመች አገልግሎታችን ነው» ወይም መንፈሳዊ አምልኮአችን ነው። ይህም በእያንዳንዱ ቀን ሰውነታችንን ለጌታ ስናቀርብ በአምልኮ ውስጥ ነን ማለት ነው።

ለ) ልባችሁን ሰጡት (12:2) - ዓለም ልባችሁን መቆጣጠር ስትፈልግ፤ እግዚአብሔር ደግሞ ልባችሁን ሊያድሰው ይፈልጋል (ኤፌ. 4:17-24 እና ቆላ. 3:1-11ን ይመልከቱ)። መታደስ የሚለው ይህ ቃል በማቴዎስ 17:2 ላይ እንደተገለጸው ሙሉ መለወጥን ያመለክታል። «ፊቱም እንደ ፀሐይ በራ ልብሱም እንደ ብርሃን ነጭ ሆነ» ከሚለው ቃል ጋር ተመሳሳይ ነው። ከውስጥ የሚመነጭ ለውጥን ያመለክታል። ዓለም ልባችሁን መቀየር ስለምትፈልግ፤ ከውጭ ግፊት ታደርጋለች። ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ ልባችሁን ለመለወጥ ኃይልን ከውስጣችሁ ያፈልቃል። ዓለም አሳባችሁን ከተቆጣጠረችው የኃይሏ ተቀባይ ትሆናላችሁ፤ እግዚአብሔር አሳባችሁን የሚቆጣጠረው ከሆን ግን ኃይሉን አስተላላፊ ትሆናላችሁ።

እግዚአብሔር ልቦናችንን ለውጦ ቃሉን በመጠቀም መንፈሳዊ ልቦና እንዲኖረን ያደርጋል። የእግዚአብሔርን ቃል በማሰላሰል በልባችሁ እየያዛችሁ የውስጥ ሰውነታችሁ አካል ስታደርጉት እግዚአብሔር ልቦናችሁን የበለጠ መንፈሳዊ ያደርገዋል።

ሐ) ፈቃዳችሁን ሰጡት (12:2) - ልባችሁ ሰውነታችሁን ሲቆጣጠር፤ ፈቃዳችሁ ደግሞ ልቦናችሁን ይገዛል። ብዙ ሰዎች ፈቃዳቸውን «በፈቃዳቸው ኃይል» ሲቆጣጠሩት ይሞክራሉ፤ ነገር ግን አብዛኛውን ጊዜ አይችሉም። ይህ በሮሜ 7:15-21 የተዘገበው የጳውሎስ ተሞክሮ ነው። ፈቃዳችንን አሳልፈን ስንሰጥ፤ የእርሱ

ኃይል ፈቃዳችንን አሸንፎ ድል አድራጊ ክርስቲያኖች እንድንሆን የፈቃዱን ኃይል ይሰጠናል።

ፈቃዳችንን ለእግዚአብሔር የምናስገዛው እንደሚገባ በመጸለይ ነው። በጸሎት ጊዜአችን ፈቃዳችንን ለእግዚአብሔር አሳልፈን በመስጠት፣ «የእኔ ፈቃድ ሳይሆን የአንተ ፈቃድ ይሁን» እያልን ነው። ስለ ሁሉም ነገር መጸለይ የሚገባን ሲሆን፣ እግዚአብሔር ደግሞ ነገርን ሁሉ በራሱ መንገድ እንዲሠራ እንፍቀድለት።

ለብዙ ዓመታት በእያንዳንዱ ቀን ሰውነቴን ለጌታ በማስረከብ ለመጀመር ሞክሬያለሁ። ቃሉን አጠናና ልቤን ለውጦ አስተሳሰቤን ለአዲሱ ቀን እንዲያዘጋጅልኝ እተዋለሁ። በመቀጠልም እጸልይና የቀኑን ዕቅዶቼን ለእርሱ አቅርቤ እንደወደደ እንዲያደርግ እተውለታለሁ። በተለይ ስለሚያበሳጩኝና ስለሚያስጨንቁኝ ነገሮች እጸልያለሁ። ሁልጊዜም ያየኛል። ከእግዚአብሔር ጋር የሠመረ ግንኙነት እንዲኖረን፣ ሰውነታችንን፣ ልቦናችንንና ፈቃዳችንን ለእርሱ በማቅረብ ቀኑን እንጀምር።

2. ከሌሎች አማኞች ጋር የሚኖረን ኅብረት (12:3-16)

ጳውሎስ የጻፈው በሮም ለሚገኙ የአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባሎች ነው። እርስ በርስ የሚኖራቸውን ኅብረት በአንድ አካል ላይ እንደሚገኙ ብልቶች በመመስል ገልጸላቸዋል። (ተመሳሳይ ምሳሌ በ1ኛ ቆሮንቶስ 12 ላይና ኤፌሶን 4:7-16 ላይ ተጠቅሷል። ፍሬ ነገሩ እያንዳንዱ አማኝ የክርስቶስ አካል ሕያው ክፍል (ብልት) ሲሆን፣ እያንዳንዱም የሚሠራው ልዩ መንፈሳዊ ተግባር አለው። እያንዳንዱ አማኝ ስጦታ (ስጦታዎች) አለው። እነርሱንም አካሉን ለመገንባትና ሌሎች የአካሉን ብልቶች ፍጹም ለማድረግ ይጠቀምባቸዋል። በአጭሩ አንዳችን ለአንዳችን የተገባን ነን። እርስ በርሳችን አገልግሎት እንሰጣጣለን። አንዳችን ለአንዳችንም አስፈላጊዎች ነን። በክርስቶስ አካል ውስጥ ለመንፈሳዊ አገልግሎትና ዕድገት አስፈላጊው ነገር ምንድን ነው?

ሀ) በቅንነት ሕይወትን መፈተሽ (12:3) - እያንዳንዱ ክርስቲያን መንፈሳዊ ስጦታዎቹን በመለየት በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን፣ በራሱ ሕይወት ወይም በሌሎች ክርስቲያናት ምስክርነት ስጦታው ምን እንደሆነ ለማወቅ መሞከር ክፋት የለውም። ስሕተት የሚሆነው ስለ ራሳችን የተሳሳተ ግምት ሲኖረን ነው። በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከፍተኛ ችግር የሚደርሰው አንድ አማኝ ራሱን ከፍ በማድረግ ሊሠራው የማይቻለውን ለማድረግ ሲሞክር ነው። (እንዳንድ ጊዜ ደግሞ ሰዎች ከመጠን ባለፈ ሁኔታ ራሳቸውን ዝቅ ያደርጋሉ፣ ይህም ከላይ ያየነው ተቃራኒ ሲሆን፣ ሁለቱም ስሕተቶች ናቸው)።

ያገኘናቸው ስጦታዎች የመጡት በእግዚአብሔር ጸጋ ምክንያት ነው። በእምነት ልንቀበላቸውና በሥራ ላይ ልናውላቸው ይገባል። የዳንነው «በጸጋው በእምነት» ነው (ኤፌ. 2:8-9)፣ ስለዚህም «በጸጋው በእምነት» ልንኖርና ልናገለግል ይገባናል። ስጦታዎቻችን ከእግዚአብሔር ስለሆኑ፣ ልንኩራራ አይገባም፤ ማድረግ የሚገባን ስጦታውን ተቀብለን ስሙን ለማክበር ማዋል ነው። (1ኛ ቆሮንቶስ 15:10 ስለ ጳውሎስ ስጦታ የቀረበውን ምስክርነት ይመልከቱ)።

በአንድ ወቅት ስለ ስጦታቸው የተለያየ አመለካከት ካላቸው ሁለት ሰዎች ጋር አገልግያለሁ። አንደኛው ስጦታውን አሳንሶ የሚያይና የማይጠቀምባቸው ሲሆን፣ ሌላኛው ደግሞ በሌለው ስጦታ የሚኩራራ ነበር። ሁለቱም የትዕቢት በደል ነበረባቸው፣ ምክንያቱም ሁለቱም የእግዚአብሔርን ጸጋ አላመሰገኑም፣ የሚገባውን ክብርም አልሰጡትም። ሙሴም እግዚአብሔር በጠራው ጊዜ ተመሳሳይ ስሕተት ሠርቷል (ዘጸ. 4:1-13)። አማኞች ስጦታቸውን ሳያውቁ በእምነት ሲቀበሉአቸውና ለእግዚአብሔር ክብር ሲጠቀሙባቸው፣ እግዚአብሔር በድንቅ ሁኔታ ይባርካቸዋል።

ለ) በታማኝነት መተባበር (12:4-8) - እያንዳንዱ አማኝ ልዩ ስጦታ አለው፣ እግዚአብሔር ደግሞ እነዚህን ስጦታዎች

የሰጠበት ምክንያት፤ አጥቢያ አካሉ በተገቢው መንገድ ሚዛኑን በጠበቀ መንገድ ማዕከላዊነቷን ጠብቃ እንድታድግ ነው። ነገር ግን እያንዳንዱ አማኝ ስጦታውን በእምነት መለማመድ መቻል አለበት። የአገልግሎታችንን ፍሬ እኛ ላናየው እንችል ይሆናል። ጌታ ግን ያየዋል፤ ይባርከዋልም። «ማበረታታት» ልክ እንደ ስብከትና ማስተማር ሁሉ መንፈሳዊ አገልግሎት መሆኑን አስተውሉ። መስጠትና ምሕረትን ማድረግም ጠቃሚ ስጦታዎች ናቸው። ለአንዳንድ ሰዎች እግዚአብሔር የማስተዳደር ወይም የመግዛትን ስጦታ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሰጥቷቸዋል። ምንም ዓይነት ስጦታ ቢኖረን፤ ለእግዚአብሔር የተሰጠና ለቤተ ክርስቲያን ጥቅም የሚውል ሊሆን ይገባዋል።

በቤተ ክርስቲያን ክሌሎች ስጦታዎች በላይ አንድ ስጦታ ላይ ብቻ ትኩረት ሲሰጥ እንዴት ያሳዝናል። «ሁሉ ሐዋርያት ናቸውን? ሁሉስ ነቢያት ናቸውን? ሁሉስ አስተማሪዎች ናቸውን? ሁሉስ ተአምራት ይሠራሉን? ሁሉስ የመፈወስ ስጦታ አላቸውን? ሁሉስ በልሳኖች ይናገራሉን? ሁሉስ ይተረጉማሉን?» (1ኛ ቆሮ. 12:29-30)። ለሁሉም ጥያቄዎች መልሱ የለም በፍጹም ነው! ለአንድ ክርስቲያን የራሱን ስጦታ አግንኖ የሌሎችን ማጣጣል ስጦታዎቹ የተሰጡበትን ዓላማ መሳት ነው። ለክርስቶስ አካል ተሰጥተዋልና። «ነገር ግን መንፈስ ቅዱስን መግለጥ ለእያንዳንዱ ለጥቅም ይሰጠዋል» (1ኛ ቆሮ. 12:7)።

መንፈሳዊ ስጦታዎች ለግንባታ የምንጠቀምባቸው መሣሪያዎች ናቸው እንጂ፤ መጫወቻ አሻንጉሊት ወይም መዋጊያ የጦር መሣሪያዎች አይደሉም። በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን የነበሩት አማኞች፤ መንፈሳዊ ስጦታዎችን አላግባብ እየተጠቀሙ አገልግሎታቸውን አፈራረሱት። መንፈሳዊ ስጦታዎችን ለቤተ ክርስቲያን ግንባታ በማድረግ ፋንታ የመንፈሳዊ ከፍታ ቁንጮ አድርገው ይወስዷቸው ነበር። ለመንፈሳዊ ስጦታዎች ከፍተኛ ትኩረት በመስጠታቸው መንፈሳዊ ጸጋን አጡ። የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ቢኖራቸውም፤

የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ የሆኑት ፍቅር፣ ደስታና ሰላም ግን አልነበሯቸውም (ገላ. 5:22-23)።

ሐ) የፍቅር ተሳትፎ (12:9-16)- በዚህ ክፍል ስጦታው ያላቸው ሰዎች ሊኖራቸው ስለሚገባ ባሕርይ አጽንኦት ይሰጣል። መንፈሳዊ ስጦታን መንፈሳዊ ባልሆነ መንገድ መጠቀም ይቻላል። ጳውሎስ ተመሳሳይ አሳብ «የፍቅር ምዕራፍ» እየተባለ በሚታወቀው በ1ኛ ቆሮንቶስ 13 ላይ አንሥቷል። ፍቅር አማኞች ሁሉ በጤናማ መልኩ ተስማምተው እንዲሠሩ የሚያስችል የመንፈሳዊ አካል አንቀሳቃሽ ሞተር ነው። ይህ ፍቅር በግብዝነት የተሞላ አይደለም (ቁ. 9)፤ ትሑት ነው እንጂ ትዕቢተኛ አይደለም (ቁ. 10)። «በወንድማማች መዋደድ» ማለት እያንዳንዱ ባልንጀራው ከራሱ ይልቅ እንዲሻል በትሕትና ይቀጠር» ማለት ነው (ፊልጵ. 2:1-4)።

ክርስቶስን ማገልገል ማለት በአብዛኛው ሰይጣናዊ ተቃውሞ ያለባቸው ተስፋ የሚያስቆርጡ ቀናትን ያዘለ ነው። ስለሆነም ጳውሎስ አንባቢዎቹ የሚያገለግሉት ጌታን እንጂ ሰዎችን ስላልሆነ፣ ያላቸውን መንፈሳዊ ጽናት አጥብቀው እንዲይዙ ያስጠነቅቃቸዋል። ሕይወት አስቸጋሪ ስትሆን፣ ክርስቲያን ቅናቱ እንዲያረጅ መፍቀድ የለበትም። «በመንፈስ የምትቃጠሉ ሁኑ፤ ለጌታ ተገዙ፤ በተስፋ ደስ ይበላችሁ፤ በመከራ ታገሡ፤ በጸሎት ጽኑ» (ሮሜ 12:12)።

በመጨረሻም፣ ጳውሎስ የሌሎችን ስሜት እንዲካፈሉ ያሳስባቸዋል። ክርስቲያናዊ ኅብረት ከመተቃቀፍና ከመጨባበጥ ያለፈ ነው። የሌሎችን ሽክምና በረከት አብሮ በመጋራት ሁላችንም ጌታን በማክበር አብረን የምናድግበት ነው። ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው ካልተግባቡ ጠላቶቻቸውን እንዴት ሊፋለሙ ይችላሉ? ትሕትናና ለማካፈል ፈቃደኛ መሆን አካሉን በሚያገለግሉ ክርስቲያኖች የሚታዩ ምልክቶች ናቸው። ጌታችን ተራ ሰዎችን አገልግሎ እነርሱም በደስታ ሰምተውታል (ማርቆስ 12:37)። አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን «በኑሮአቸው ሻል ያሉትን»

ብቻ ለማቀፍ ከወሰነች ከክርስቲያናዊ የአገልግሎት መስሪያ ትላለች።

3. ከጠላቶቻችን ጋር የሚኖረን ግንኙነት (12:17-21)

እግዚአብሔርን መታዘዝ የሚፈልግ አማኝ ጠላቶችን ያፈራል። ጌታችን በምድር ላይ ሲያገለገል ጠላቶች ነበሩት። ጳውሎስና ሐዋርያት በተጓዙበት ቦታ ሁሉ ሥራቸውን የሚቃወሙ ጠላቶች ነበሩባቸው። ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን ሲያስተምር የከፉ ጠላቶቻቸው የገዛ ቤተሰቦቻቸው ሊሆኑ እንደሚችሉ ነግሯቸዋል (ማቴ. 10:36)። የሚያሳዝነው ግን አንዳንድ አማኞች ጠላቶችን የሚያፈሩት ፍቅርና ትዕግሥት ስለጎደላቸው እንጂ፣ በምስክርነታቸው ታማኞች ስለሆኑ አይደለም። «የመስቀል ዕንቅፋት» (ገላ. 5:11፤ 6:12-15) በመሆን እና አሰናካይ ክርስቲያን በመሆን መካከል ልዩነት አለ።

ክርስቲያን በእግዚአብሔር እየዘበተ፣ በራሱ ሊበቀል ሊነሣሣ አይገባም። ክፉን ስለ ክፉት መመለስ ወይም ደግን በደግነት መመለስ ብዙ ሰዎች የሚኖሩት ኑሮ ነው። ክርስቲያን ግን ከዚህ ከፍ ባለ እርከን (ደረጃ) መኖር መቻል አለበት። ለክፉ ደግሞ በጎ መመለስ መቻል አለበት። በመጀመሪያ ዝንባሌያችን ለመልሶ ማጥቃት ቢያነሣንም ፍቅር ያስፈልገናል። እምነትም ያሻናል። በዚህም እግዚአብሔር በሕይወታችን ፈቃዱን እንደሚሞላና በሚጎዱን ሰዎች ላይ ፈቃዱን እንደሚፈጽም እንድናምን ያስችለናል። ለእግዚአብሔር «ቁጣ» ጊዜ ልንሰጥ ይገባናል (ዘዳግም 32:35)።

አንድ ወዳጄ የሆነ ሰው አንድ ሰባኪ በሬዲዮ ስለ እርሱ መጥፎ ብቻ ሳይሆን እውነት ያልሆኑ ነገሮችንም ሲናገር አዳመጠ። በጣም በመናደዱ እርሱም መልስ ሊሰጥ ሲያቅድ ሌላ ሰባኪ፣ «አታድርግ። ራስህን የምትመለከት ከሆነ፣ ጌታ ስለ አንተ አይዋጋም። በጌታ እጅ ላይ ተወው» አለው። ያ ወዳጄ ምክሩን ተቀብሎ ለጌታ ሲተው ጌታ ካሰው (ተበቀለለት)።

በሮሜ 12:20 ላይ ያለው ምክር በማቴዎስ 5:44-48 ላይ ክርስቶስ የተናገረውን ያስታውሰናል። እነዚህ ቃላት ለማንበብ ቀላል ቢሆኑም፤ ለመተግበር ግን ከባድ ናቸው። ለጠላቶቻችን ደግነትን ለማሳየት ስንሞክር እግዚአብሔር ፍቅር እንዲሰጠን ልንጸልይ ይገባናል። አጋጣሚውን ተጠቅመው ያጠቁን ይሆን? አምርረው ይጠሉን ይሆን? ጌታ ብቻ ነው የሚያውቀው። የእኛ ድርሻ ራሳችንን መከላከል ሳይሆን፤ ጌታን መታዘዝና ውጤቱን ለእርሱ መተው ነው። ጳውሎስ ምሳሌ 25:21-22ን ጠቅሶ በጌታ ስም በክፉ ፋንታ መልካም ነገርን እንድንመልስ ይገፋፋናል። «የእሳት ፍም» ማለቱ ምናልባት ለክፋታቸው መልካም ነገርን ስንመልስ፤ ጠላቶቻችን የሚያልፉበትን የጎፍረት ስሜት መግለጽ ይሆናል።

እንደ እግዚአብሔር ልጅነታችን ለክፋት መልካምነትን ለመመለስ በሚያስችለው ከፍታ ላይ መሆን ያስፈልገናል። ማንም ሰው በደግ ነገር ፋንታ መልካም ነገርን፤ ለክፋት ደግሞ ክፋትን መመለስ ይችላል። ክፋትን የምናሸንፍበት ብቸኛው መንገድ መልካም ነገርን በማድረግ ነው። በክፋት ፋንታ ክፋትን መመለስ፤ በእሳት ላይ ቤንዚን እንደ መጨመር ነው። ጠላቶቻችን የተለወጡ ባይሆኑም፤ እኛ ግን የእግዚአብሔርን ፍቅር በውስጣችን እየተለማመድንና በጸጋው እያደግን ነው።

4. ከመንግሥት ጋር የሚኖረን ግንኙነት (13:1-14)

እግዚአብሔር ሦስት ተቋማትን መሥርቷል። ቤተሰብ (ዘፍጥ. 2:18-25)፤ መንግሥት (ዘፍጥ. 9:1-17) እና ቤተ ክርስቲያን (የሐዋ. 2)። ጳውሎስ የሮሜን መልአክት የጻፈው በሮማውያን ግዛት እምብርት ላይ ለነበሩት አማኞች ነው። በዚያን ጊዜ ታላቁ ሰደት አልነበረም፤ ነገር ግን በመንገድ ላይ ነበረ። ክርስትና እንደ አይሁድ የሃይማኖት ክፍል ተወስዶ ነበር፤ የአይሁድ ሃይማኖት ደግሞ በሮም ፍቃድ ነበረው። ነገር ግን ክርስቲያኖች ለነገሥታቱ (ለዓፄዎች) በታማኝነት መታዘዝ የማይችሉበት አስቸጋሪ ዘመን እየመጣ ነበር። ዕጣን በመሠዊያው ላይ አፍስሶ «ቄሣር አምላክ ነው» ማለትና መቀበል አይችሉም ነበር።

በዘመናችን፤ በክርስቶስ ስም ዐመፅንና ብጥብጥን የሚያስተምሩ ሰዎች አሉ! ክርስቲያን መሆን ሕግን አለመታዘዝ፤ በመንግሥት ላይ ማመፅና ሰዎች ሁሉ በዓይናቸው ፊት መልካም መስሎ የታያቸውን መሥራት እንዲችሉ መፍቀድ መሆኑን እንድናምን ይፈልጋሉ። ጳውሎስ ይህንን አሳብ በዚህ ምዕራፍ ክርስቲያን ለምን ለሕግና ለመንግሥት መታዘዝ እንዳለበት አራት ምክንያቶችን በመዘርዘር ያከሸፈዋል።

ሀ) ከፍርድ ለመዳን (13:1-4)- የዓለምን መንግሥታት ያቋቋመው እግዚአብሔር ነው። (የሐዋ. ሥራ 17:24-28 ይመልከቱ)። ይህም በግፍ ስለሚፈጽሙት ኃጢአታቸው ኃላፊነት አለበት ማለት ሳይሆን፤ እንዲያስተዳድሩ ሥልጣኑ የተሰጣቸው ከእግዚአብሔር መሆኑን ለማመልከት ነው። ናቡከደነፆር በግድ መማር የተገባው ይህን ነበር። (ዳንኤል 4 በተለይ ቁጥር 17፣25 እና 32 ይመልከቱ)። ሕግን መቃወም ከእግዚአብሔር በዓለም ላይ የተመሠረተውን መንግሥት አለመቀበል ሲሆን፤ ይህም የሚያስከትለው ፍርድን ነው።

ገዥዎች ሰይፍ የታጠቁት ፍርድን ለማስፈጸም ሲሆን፤ ይህም ሕይወትን እስከ ማጥፋት ይደርሳል። እግዚአብሔር ሰዋዊ መንግሥትን ያቋቋመበት ምክንያት ሰው ኃጢአተኛ ስለሆነና በላዩ ላይ ሥልጣን ያለው አካል መኖር ስላለበት ነው። እግዚአብሔር ለመንግሥታት ሰይፍን ያስታጠቃቸው ሲሆን፤ በዚህ ሥልጣናቸው ለመቅጣት እንዲሁም ለመግደል እንዲችሉ ነው። በዘፍጥረት 9:5-6 ዐይንን ስለ ዐይን ፍርድ ተፈቅዶአል፤ እንዲቆምም አልተደረገም። መንግሥት በእግዚአብሔር ስለተሾመ ምንም እንኳን ሥልጣን ላይ ያለውን ሰው ባናከብርም፤ ሥልጣኑን ልናከብር ይገባናል።

ጳውሎስ በአገልግሎቱ ሕይወቱን ለማዳንና አገልግሎቱን ለመቀጠል የሮምን ሕግ ከአንድ ጊዜ በላይ ተጠቅሞበታል። በሐዋርያት ሥራ የተጠቀሱት መቶ አለቃዎች በባሕሪያቸው የተመሰገኑና የተመሠከረላቸው ነበሩ። የመንግሥት ሠራተኞች

አማኞች ባይሆኑም፤ መንግሥትን ያቋቋመው እግዚአብሔር ስለሆነ፤ «የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸው»።

ለ) ስለ ሕሊናችን ሰጋል (13:5-7)- አሁን ምክንያቶቻችንን ትንሽ ከፍ እናድርግ። ማንኛውም ዜጋ ቅጣትን ፈርቶ ሕግን ሊታዘዝ ይችላል ይሆናል። ክርስቲያን ግን መታዘዝ ያለበት ከሕሊና የተነሣ ነው። መንግሥት በሕሊናችን ጣልቃ መግባት ከጀመረ ግን፤ ክርስቲያን ከሰዎች ይልቅ እግዚአብሔርን መታዘዝ አለበት (ዮሐዋ. 5:29)። ነገር ግን፤ ሕጉ ትክክል ከሆነ፤ ክርስቲያን ስለ በጎ ሕሊናው ሊታዘዘው ይገባል (1ኛ ጢሞ. 1:5፤ 19፤ 3:9፤ 4:2፤ እና ዮሐዋ. 24:16)።

ቁጥር 7 ቀረጥን፤ ግብርንና ክብርን መስጠት እንዳለብን ያዘናል። ቀረጥን ባንክፍል ሕጉን፤ ባለሥልጣናትንና ጌታን አላከበርንም ማለት ነው። ይሄ ደግሞ የአማኙን ሕሊና ይጎዳል ገንዘቡ ስለሚውልበት ሁኔታ ብዙ የማንስማማ ቢሆንም፤ ገንዘቡን ባለመክፈላችን ከሕሊናችን ጋር ልንጋጭ አይገባንም።

ሐ) ስለ ፍቅር ብለን (13:8-10) -- ጳውሎስ ከመንግሥት ባለሥልጣናት በተጨማሪ ሌሎች ሰዎችንም በመጨመር የኃላፊነት አድማሳችንን ያሰፋዋል። «እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ» የሚለው የክርስትና ሕይወት መሠረታዊ መርሆ ነው። ክርስቶስ የሰጠን አዲስ ትእዛዝ ነው (ዮሐ. 13:34)። ፍቅርን በተግባር ስናውል፤ ተጨማሪ ሕግ አያሻንም፤ ምክንያቱም ፍቅር ሁሉን ይሸፍናል። ሌሎችን ከወደድናቸው፤ በእነርሱ ላይ ኃጢአት አንሠራም። ዐሥርቱ ትእዛዛት በአዲስ ኪዳን በብዛት ያልተጠቀሱበትን ምክንያት ይህ ያስረዳል። በነገራችን ላይ ሰንበትን ማክበር በመልእክቶች ውስጥ በአዲስ ኪዳን ፈጽሞ አልተጠቀሰም። እንደ አማኝነታችን የምንኖረው ከጸጋ በታች እንጂ ከሕግ በታች አይደለም። እግዚአብሔርንና ሌሎችን ለመታዘዝ የሚያነሣሣን በልባችን ያለው የክርስቶስ ፍቅር ነው።

«ለማንም ዕዳ አይነርባችሁ» የሚለው የክርስቲያኖች ገቢና ወጪን በማስመልከት ነውን? አንዳንድ ሰዎች ይህንን በማመን

ባለዕዳ መሆን ኃጢአት ነው ይላሉ። በቻይና ሚስቶናዊ የነበረው ሃድሶን ቴይለር በዚህ ጥቅስ ላይ ተመሥርቶ ጨርሶ አይበደርም ነበር። ቻርልስ ስፐርደን የተባለው ታላቁ የባፕቲስት ሰባኪም እንዲሁ ያምን ነበር። ሆኖም፣ መጽሐፍ ቅዱስ መበደርንና ሌሎች ትርፍ የሚያስገኙ ሕጋዊ የገንዘብ ግብይቶችን አይከለክልም። መጽሐፍ ቅዱስ የሚከለክለው ከፍተኛ ወለድን፣ ወንድሞችን መበዘበዝንና ዕዳን አለመክፈልን ነው (ዘጸ. 22:25-27ንና ነሀምያ 5:1-11ን ይመልከቱ)። ማቴዎስ 25:27 እና ሉቃስ 19:23 እንደሚያመለክቱት በባንክ ማስቀመጥም ሆነ ትርፍ ለሚያስገኝ ተግባር ገንዘብን ማዋል ስሕተት እንዳልሆኑ ይናገራል። ማንም ሰው ቢሆን አላስፈላጊ ዕዳ ውስጥ መዘፈቅ ወይም ሊሠራው የማይችለውን ውል መፈጸም የለበትም። «አትስረቅ» ሮሜ 13:8ን ሙሉ በሙሉ ከገንዘብ ጋር ከሚያያዙ ሕጋዊ ግዴታዎች ቃሉን ትንሽ የተለጠጠ ያደርገዋል እላለሁ።

በዚህ ክፍል፣ ጳውሎስ የችግር ሁሉ ምንጭ በሆነው በሰው ልብ ላይ ትኩረት አድርጓል። የሰው ልብ ኃጢአተኛ በመሆኑ፣ እግዚአብሔር መንግሥታትን አቋቋመ። የሰው ልብ በሕግ ሊለወጥ አይችልም። የሰው ልብ ራስ ወዳድ ስለሆነ፣ ሊለወጥ የሚችለው በእግዚአብሔር ጸጋ ብቻ ነው።

መ) ለኢየሱስ ብለን (13:11-14) – ሕግን የምንታዘዝበትን ምክንያት በተመለከተ፣ ረጅም ርቀት ተጉዘናል። ከሕሊናችን ፍርሃት እስከ ፍቅር፣ ከዚያም ለኢየሱስ ክርስቶስ ስንል እስከሚለው ደርሰናል። አጽንዖት የሚሰጠው በክርስቶስ ዳግም ምጽአት ላይ ነው። ሲመለስ እንደ አገልጋዮቹ፣ ታማኝ ሆነን መገኘት እንፈልጋለን። መዳናችን ሊፈጸም ተቃርቧል! ንጋቱ ወገግ እያለ ነው! ስለዚህ ተዘጋጁ!

በጌታ ምጽአት ብርሃን ጳውሎስ ብዙ ተግሣጾችን ሰጥቷል። የመጀመሪያው፣ «ንቁ!» ሲሆን፣ ከ1ኛ ተሰሎንቄ 5:1-11 እና ማቴዎስ 25:1-13 ጋር አያይዙት። ሁለተኛው፣ «ንጹ!» ሲሆን፣ ጌታ ሲመለስ ቆሻሻ ልብስ ለብሰን መገኘት እንፈልግም (1ኛ

ዮሐንስ 2:28-3:3):: ክርስቲያን የሚለብሰው የብርሃንን ጋሻ ነው እንጂ፤ የጨለማውን ሥራ አይደለም። በኃጢአት በሚገኝ ደስታ በዓለማዊነት ውስጥ አይዘፈቅም። በመጨረሻም፤ ጳውሎስ ሲገሥጽ፤ «አደጉ» ብሏል (ቁ. 14):: ኢየሱስን «መልበስ» ማለት የበለጠ እርሱን በመምሰል ለዕለት ኑሮአችን የሚያስፈልገንን ክእሮች በእምነት መቀበልን ያሳያል። እንደምንበላው ምግብ መጠን እናድጋለን። ለዚህ ነው እግዚአብሔር የኃጢአት ተፈጥሮአችንን እንዳንመግብ የሚያስጠነቅቀን። ኃጢአተኛውን ተፈጥሮ (ሥጋ) ብዙ ከመገብነው፤ እንወድቃለን። በሚያረሰርሰው መንፈስ ቅዱስ ውስጣችንን ከመገብነው ደግሞ፤ ስኬታማ እንሆናለን።

በሌላ አባባል፤ ክርስቲያን ምርጥ ዜጋ ሊሆን ይገባዋል። ክርስቲያኖች ሁልጊዜ በፖለቲካ ወይም በፓርቲዎች ላይስማሙ ይችላሉ። ነገር ግን ሁሉም የሰው መንግሥት እንደሚያስፈልግ ይስማማሉ።